

Shkruaj, lexo dhe mëso shkronjat e Kur'anit

***Qendra Islamiqe Kulturore
Shqiptare në Norvegji***

Dr. Musli Vërbani

**SHKRUAJ, LEXO DHE MËSO
SHKRONJAT E KUR'ANIT**

Planprogrami i muslimanit të vogël

OSLO 2009

Autori:

Dr. Musli VËRBANI

Titulli:

**SHKRUAJ, LEXO DHE MËSO SHKRONJAT E
KUR'ANIT**

*Radhitja kompjuterike,
kopertina dhe dizajni grafik*
Mumin Shehu

Shtypi

“FOCUS”

OSLO

2009

Botim privat

Të drejtën e ribotimit e rezervon botuesi

Tirazhi 500 copë

E DUA MUSLIMANIN QË TË JETË:

1. **A**tdhetar
2. **B**esimtar i sinqertë
3. **C**ilësor
4. **Ç**lirimtar
5. i **D**ashur për të gjithë
6. i **Dh**embshëm për të gjithë
7. **E**dukues i shoqërisë
8. i **Ë**mbël në kuvendime
9. **F**alenderues i Allahut
10. i **G**ëzuar dhe i lumtur
11. **Gj**enerator i të mirave
12. **H**ero në beteja
13. **I**deator i zgjidhjes së problemeve
14. **J**etësues i veprave të mira
15. **K**ureshtar për dije
16. i **L**umtur
17. **Ll**ogaritar i punëve të veta
18. **M**ënjatues i të këqijave
19. **N**dihmëtar i të varfërve
20. **Nj**erëzor
21. **O**bjektiv
22. i **P**a thyeshëm si shkëmb
23. **Q**ëndresë si Feniksi
24. **R**evolucionar
25. **Rr**egullues i marrëdhënieve shoqërore
26. **S**imbol dhe sypatrembur
27. **Sh**embulltyrë për të tjerët
28. **T**ejkëqyrës i problemeve
29. i **Th**jeshtë, modest
30. **U**dhërrëfyes i së drejtës e i të vërtetës
31. **V**ullnetmirë
32. **X**ixëllonjë i shpresave
33. **Xh**evahir
34. **Y**ll
35. **Z**emërbutë dhe
36. **Zh**dukës i së keqes e zhvillues i së mirës

Dr. Musli VËRBANI

**“Lutju Zotit dhe thuaj: “O Zoti im më
shto dituri”**

Kurani

**“O Zoti im më pajis me dituri të dobishme,
më jep furnizim të begatshëm,
m’i prano veprat e mia”.**

Hadithi

KAPITULLI I PARË

ELIFI

ﺀ – **Elifi** është shkronja e parë e alfabetit arab.

Kjo shkronjë fillon të theksohet prej fundit të fytit dhe në të njejtën kohë i tërë fyti duhet të jet i lirë.

ﻪ (hemze) dhe ﺀ (elif) janë një shkronjë dhe e zëvendësojnë njëra-tjetrën.

Nëse mbi (ﺀ) elif vendoset ◌ْ viza ◌ِ, atëherë lexohet sikurse zanorja **e**.

Shembull: ﺀ ﺀ ﺀ ﺀ
 e e e e

Nëse nën (ﺀ) elif vendoset ◌َ viza ◌ِ, atëherë lexohet sikurse zanorja **i**.

Shembull: ﺀ ◌ْ ﺀ ﺀ ﺀ
 i i i i

Nëse mbi (ﺀ) elifit vendoset shenja ◌ُ ◌ِ, atëherë lexohet sikurse zanorja **u**.

Shembull: ﺀ ﺀ ﺀ ﺀ
 u u u u

◌ِ viza mbi shkronjë quhet **El-Fet’hatu** dhe lexohet **e**.

◌ viza nën shkronjë quhet **El-Kesretu** dhe lexohet **i**.

◌ِ

◌ُ kjo shenjë mbi shkronjë quhet **Ed-Dametu** dhe lexohet **u**.

Vërejtje: Kjo rregull vlenë te të gjitha shkronjat.

SUKUNI

 Es-sukun do të thotë heshtje, qetësi.

Kur mbi elifin (ا), vendoset Es-sukun atëherë lexohet Ē.

Shembull:

ë ë ë ë

Lexo:

ë e u i ë u i e

u ë i i u u ë i e e ë

Vërejtje: Sukuni shkruhet në mes dhe në fund të fjalës që do të thotë nuk shkruhet në fillim të fjalës. Pra, gjithmonë fjala fillon me njërin prej zanoreve tjera E I U.

HEMZEJA ؤ

ؤ Hemzeja është motërzim i Elifit (ا).

Ndonjëherë edhe elifi (ا) edhe Hemzeja (ؤ) shkruhen së bashku.

Shembull:

ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ
ë	u	i	e	u	i	e

Ndonjëherë Hemzeja ؤ shkruhet në vete dhe e zëvendëson elifin.

ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ
ë	u	i	e	u	i	e

Ndryshe Hemzeja edhe quhet Elifi i Shkurtuar.

Për dallim nga Elifi, Hemzeja ndonjëherë shkruhet së bashku me bashtinglloren **Jaun** (ي) dhe **va-un** (و) dhe atëherë kur ta merr kuptimin e shkronjës **i** dhe **u**.

ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ	ؤ
u	i	e	u	i	e

ZANORET E GJATA

Veçori e gjuhës arabe është se përbëhet prej zanoreve të dyfishta, rrespektivisht prej zanoreve të gjata dhe zanoreve të shkurta.

Siç kemi përmendur, zanoret e shkurta janë:

◌َ El-Fet’hatu.

◌ِ El-Kesretu.

◌ِ
◌ُ Ed-Dametu.

◌ْ Es-Sukun.

Shembuj të zanorës së shkurtë me shkronjën **elif** (ﻝ):

ﻝَ	ﻝِ	ﻝُ	ﻝْ
e	i	u	ë

Shembuj të zanorës së shkurtë me **hemze** (ء):

ءَ	ءِ	ءُ	ءْ
e	i	u	ë

Nëse mbi Elif (ﻝ) vendoset Elifi i shkurtë, atëherë lexohet zanore **a** – e gjatë:

ﻝَ	ﻝِ	ﻝُ	ﻝَ	ﻝَ
Aa	Aa	Aa	Aa	Aa

Nëse nën Elif (ا) vendoset zanorja e shkurtë së bashku me shkronjën ی - **Jaun**, atëherë lexohet **i** – e gjatë:

ای ای ای ای ای

ii ii ii ii ii

Nëse mbi Elif (ا) vendoset shenja ُ e cila quhet dametun dhe i bashkangjitet shkronja و – vaun, atëherë lexohet **u** – e gjatë:

أو أو أو أو أو

Uu Uu Uu Uu Uu

E njejta rregull vlenë edhe për El-Hemzetu (ء) e cila është motërzim i Elifit, por e njejta rregull vlenë edhe për të gjitha shkronjat e alfabetit arab të cilat do t'i mësojmë radhazi.

Shembull:

آ آ آ آ آ

Aa Aa Aa Aa Aa

إ إ إ إ إ

Ii Ii Ii Ii Ii

ؤؤؤؤؤ

Uu Uu Uu Uu Uu

Krahaso:

آ

Aa

اَ

e

إِ

Ii

اِ

i

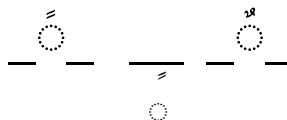
أُ

Uu

اُ

u

TENVINI

TENVINI (Nunimi) është shenjë e cila shkruhet gjithmonë në fund të fjalës dhe asnjëherë nuk vjen në fillim apo në mes. Ndryshe edhe quhet dyfishim i zanores në të shkruar por jo në të lexuar.

Shembull:

Shkronja (ﺍ) Elif me El-Fet’hatu lexohet **E**. Ndërsa nëse ia shtojmë edhe një El-Fet’hatu lexohet **En**.

Krahaso:
en en en e e e

Shkronja (ﺇ) Elif me El-kesretu lexohet **i**. Ndërsa nëse ia shtojmë dhe një El-Kesretu lexohet **in**.

Krahaso:
in in in i i i

Shkronja (ﺍ) Elif me Ed-Dametu lexohet **U**. Ndërsa nëse ia shtojmë edhe një Ed-Dametu lexohet **Un**.

un un un u u u

un in en un in en

TENVINI

عَا	اَ	عَا	اَ	عَا	اَ
En	En	En	En	En	En

عِ	اِ	عِ	اِ	عِ	اِ
In	In	In	In	In	In

عُ	اُ	عُ	اُ	عُ	اُ
Un	Un	Un	Un	Un	Un

وُ	وُ	يِ	يِ	عَا	عَا
Un	Un	In	In	En	En

Vërejtje: Tenvini (Nunimi) shkruhet gjithmonë vetëm në fund të fjalës.

TESHTIDI ٲ

(Përforcuesi – Dyfishuesi)

ٲ TESHDID do të thotë përforcues, shtrëngues apo dyfishues.

Në gjuhën shqipe: Përsëritja e shkronjës **L** e formon shkronjën **LL**.

Përsëritja e shkronjës **R** e formon shkronjën **RR**.

Ndërsa në gjuhën arabe të gjitha shkronjat i nënshtrohen përsëritjes, përforcimit apo dyfishimit e cila bëhet nëpërmjet **TESHDIDIT** (ٲ).

Teshtidi shkruhet mbi shkronjë, dhe atëherë ajo shkronjë është e dyfishtë dhe përforcohet.

Shembull: أَب بَب

Në këtë fjalë ka ardhur ب (B-ja) me sukun dhe ب (B-ja) me El-Fet’hatu, atëherë njëra prej tyre hiqet dhe zëvendësohet me TESHTID.

أَب بَب – أَبَب

Eb-be be

Eb-be be

أَب ٲَا – أَبَا

Eb-baa

Eb-baa

أَبَا

Është përmalluar

أَبَب

Përmallimtar

أَب

Kullosës

أَب

Kullosë

أَبَا

Kullosa

بَابَب

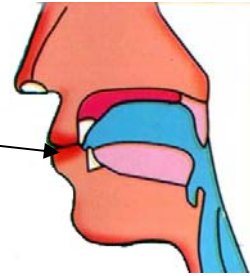
Me përmallimtarin

أَبَب

Përmallimtarin

Vërejtje: Teshtidi shkruhet vetëm në mes dhe në fund të fjalës.

B — ب

Shkronja “**B**” theksohet duke i bashkuar buzët dhe duke lëshuar frymëmarrje me hundë.

- Është shkronjë buzore
- Kur të vjen me sukun ◌◌◌ dridhet.

--	--	--

Be Bi Bu

بُ	بِ	بِ
----	----	----

--	--	--

Baa Bii Buu

بُوا	بِي	بَا
------	-----	-----

--	--

Bë Ebbun

أَبْ	بْ
------	----

--	--	--

Ben Bin Bun

بُ	بِ	بَا
----	----	-----

	بِ	Në fillim
	بِ	Në mes
	بِ	Në fund

ب

ب ب ب

أَبٌ * أَبٌ * أَبَا * أَبٌ أَبٌ * أَبٌ أَبٌ
Baba i babës së babës Baba i babës Babën Babës Baba

بَابٌ * بَابٌ * بَابٌ * أَبٌ بَابٌ
Baba në derë A është baba? Në derë Dera Me babën

أَبٌ أَبٌ * أَبِي * أَبُوا * أَبَاءُ *
Baballarët Babai Babai im Baba është kthyer

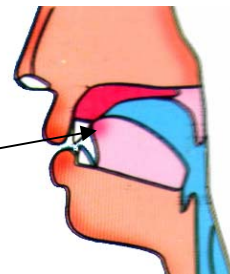
أَبٌ * أُوبِي * أُوبُوا * أَبَا *
Ka refuzu Refuzoni (ju) Refuzo (gj.f.) Refuzo

إِبَّ * إِيَّا * إِيُّوا * إِيَّبْتُ *
Është refuzuar (ajo) Jeni refuzuar ju Janë refuzuar (ata dy) Është refuzuar

أُبْتُ * أُبْتُ * أُبْتُ * إِبْتُ * إِبْتُ *
Jam refuzuar Je refuzuar (gj.f.) Je refuzuar Kam refuzu Ke refuzu (gj.f.) Ke refuzu

آبٌ * آبَا * آبُوا * آبْتُ * آبْتُ *
Kanë refuzuar (ata dyja) Ka refuzuar (ajo) Kanë refuzuar Kanë refuzuar (ata dy) Ka refuzu

T _ تة

Shkronja ت -T theksohet duke e prekur qiellëzen e epërme me majën e gjuhës dhe duke lëshuar frymë edhe prej gojës (prej mesit të dhëmbëve) dhe duke liruar frymëmarrje me hundë.

- Kur të vjen me sukun gati se humbet dhe nuk lëshohet frymëmarrje as nga goja as nga hunda.
- Është shkronjë gjuhore.

--	--	--

Te

Ti

Tu

تُ	تِ	تِ
----	----	----

--	--	--

Taa

Tii

Tuu

تَا	تِي	تُوَا
-----	-----	-------

--	--

T

Bette

تِ	تِ
----	----

--	--	--

Ten

Tin

Tun

تِ	تِ	تِ
----	----	----

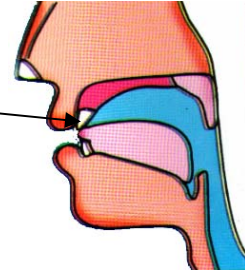
	تِ	Në fillim
	تِ	Në mes
	تِ	Në fund

ت

ت ت ت

تُبْ *	اُتُبْتَ *	تُبْتُ *	تُبْتَ *	تُبْتُ *
Je penduar (gj.f.)	Je penduar	Jam penduar	A je penduar?	Pendohu
اُتُوبُ *	تَابَ *	تَابْتُ *	تَابَتْ *	تَابَتْ *
Janë penduar (ato dyja)	Është penduar (ajo)	Është penduar	Pendohem	
تَتُوبَا *	تَابُوا *	تَابُوا *	تَابُوا *	تَابُوا *
Pendueset	Pendohuni	Janë penduar	Pendoheni (ju dyja)	
تُوبِي *	تُوبَا *	تَتُوبِي *		
Pendohesh (gj.f.)	Pendohuni (ju dy)	Pendohu (gj.f.)		
اِئْتِ *	اِئْتُوا *	اِئْتُوا *	اِئْتُوا *	اِئْتُوا *
Ka dhënë	Vjeni	Bjerni	vjen	
اُتُوا *	اَتَتْ *	اَتَتْ *	اَتَتْ *	اَتَتْ *
Vjen (ajo)	Kanë ardhur (ato dyja)	Ka ardhur (ajo)	Jepni	
اَتِي *	اَتِي *	اَتِي *	اَتِي *	اَتِي *
U shkatërro	U shkatërro	U krekos	Ardhësi	Vij
تَتَبَّيْبُ *	تَابُوتُ *	تَبَّوْأُ *		
Me u pendu	Tabuti	Shkatërrimin		

TH — ت

Shkronja ث -TH theksohet duke e prekur fortë majen e gjuhës me dhëmbët e përparmë dhe duke liruar frymë nga hunda..

- Është shkronjë dhëmbore.

--	--	--

THe THi THu

--	--	--

THaa THii THuu

--	--

Th Beth-thun

--	--	--

THen THin THun

تْ	تِ	تُ
----	----	----

تَا	تِي	تُوَا
-----	-----	-------

تْ	تَيْ
----	------

تَا	تِ	تُ
-----	----	----

	تَا	Në fillim
	تِ	Në mes
	تُ	Në fund

Vërejtje: Dallimi ndërmet shkronjës ب ت dhe ث qëndron te pikat; pra me një pikë është shkronja ب (B), me dy pika shkronja ت (T) dhe me tri pika është shkronja ث (Th).

ث

ث

ث

ث

اُثْبِتْ * اُثْبِتَا * ثَبَّتْ *

Forcoje E kanë forcuar (ata dy) E forcoj E ka forcuar (vërtetu)

ثَابِتٌ * اُثْبِتْ * اُثْبِتْ * اُثْبِتْ *

E forcoj mirë A jeni duke e forcuar mirë E forcoj mirë I forcuar mirë

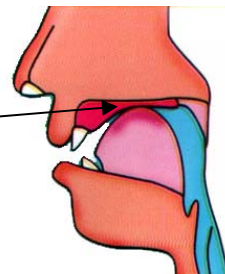
ثَبَّتُوا * ثَبَّتَا * اُثْبِتُوا *

Forcone E kanë forcuar E kanë forcuar (ata dy) Jeni duke forcuar mirë

ثَابِتٌ * ثَبَّ * اُثْبَاتٌ * اَثَاتٌ * اَثَابٌ *

E ka shpërbly Mobilje Trimat U ul mirë E ka mësuar mirë

XH — ج

Shkronja ج -XH theksohet duke i afruar dhëmbët dhe duke e prekur mesin e qiellëzës së epërme me mesin e gjuhës.

- Është shkronjë gjuhore.
- Kur të vjen me sukun َ dridhet.

--	--	--

XHe

XHi

XHu

جُ	جِ	جَ
----	----	----

--	--	--

XHaa

XHii

XHuu

جُوا	جِي	جَا
------	-----	-----

--	--

XHë

Thexhkhun

جِيْ	جَْ
------	-----

--	--	--

XHen

XHin

Xhun

جْ	جِْ	جَاْ
----	-----	------

	جْ	Në fillim
	جِْ	Në mes
	جَْ	Në fund

ج

ج

ج

ج

* أَجِبُ * أُجِيبُ * أَجِبْتُ * أَجَابَ *

I dha përgjigjen Jeni përgjigjur Përgjigjem Përgjigju

* أَجَبْتُ * جَبَّ * جَبَّةٌ * جَابَ *

E ka pru Xhybja Bjere I jam përgjigjur

* أَجَاءَ * جَاءَ * جَاءَا * جَاؤُوا *

Kanë ardhur (ata) Kanë ardhur (ata dy) Ka ardhur A ka ardhur?

* جِئْتُ * جِئْتُ * جِئْتُ * جِئْتُ *

Ke ardhur (gj.f.) Kam ardhur Ke ardhur Eja

* جَاءَ * أَجَاءَتْ * جَاءَتْ * أَجَاءَتْ * جَاءَتْ *

Kanë ardhur (ata dy) A kanë ardhur? Ka ardhur (ajo) A ka ardhur (ajo)? Ardhësi

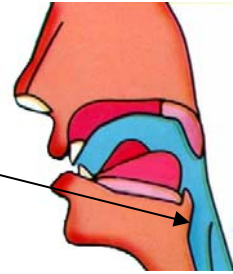
* جُئْتُ * جُئْتُ * جَائِبٌ *

Musafir Kufoma U frigu

* اِجْتَبَا * اِجْتُنْتُ *

Është ngulitur për toke E ka zgjedhur

H – ح

Shkronja ح – H nxirret nga mesi i fytit dhe duke i shtrënguar nofullat.

- Gjat theksimit nuk vrazhdësohet apo nuk grithet.
- Është shkronjë fytores.

--	--	--

Ha Hi Hu

حْ	حَ	حُ
----	----	----

--	--	--

Haa Hii Huu

حُوا	حِي	حَا
------	-----	-----

--	--

H Ehha

أَح	حْ
-----	----

--	--	--

Han Hin Hun

حْ	حَ	حَا
----	----	-----

	حْ	Në fillim
	حَ	Në mes
	حُ	Në fund

Vërejtje: Shkronja ح Xh dhe shkronja ح- H e mesme ndryshojnë në mes

vete, ngase shkronja Xh e ka një pikë në brendi të saj.

ح

ح

ح

ح

حَبَّ * أَحَبُّ * أَحَبَّتْ * تُحِبُّوا

E doni

E keni dashur

E dua

E ka dashur

حَبَّة * حَبَابٌ * أَحْبَبُ * حَاجِبٌ * حَاجِبَتٌ

Është mbuluar

E ka mbuluar

E mbuloj

Mbulesa

Kokrra

حَجٌّ * أَحَجَّتْ * حَجَّتْ * حَجَّجَ * حَجَّى *

Kryeja haxhin

Kryeje haxhin

E kam kryer haxhin

A e ke kryer haxhin?

Haxh

حَجَّجَ * حُجَّةٌ * أَحْجُوا * حَاجُّوا *

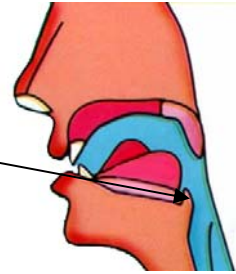
E kanë kryer haxhin

A e kanë kryer haxhin?

Argument

Vitet

H — خ

Shkronja **خ** -**H** theksohet nga pjesa e epërme e fytit dhe duke lëshuar ngërthitje të lehtë..

- Është shkronjë fytores.
- Është shkronjë e rëndë.

--	--	--

Ha Hi Hu

--	--	--

Haa Hii Huu

--	--

H Ehha

--	--	--

Han Hin Hun

خُ	خِ	خِ
----	----	----

خُوا	خِي	خَا
------	-----	-----

أَخ	خْ
-----	----

خْ	خِ	خَا
----	----	-----

	خْ	Në fillim
	خِ	Në mes
	خُ	Në fund

Vërejtje: Shkronja **Xh** dhe shkronja **H** e rëndë ndryshojnë në mes vete, ngase shkronja **ج** -**Xh** e ka një pikë në brendi të saj, ndërsa shkronja **خ** - **H** e rëndë e ka një pikë mbi vete.

خ

خ

خ

خ

* أَخٌ * أَخٌ * أَخًا * أَخِي * أَخُوا
Vëllau i tij Vëllau im Vëllaut Vëllaut Vëllau

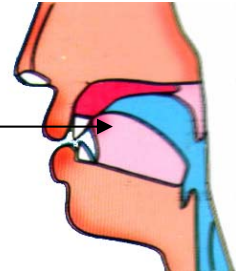
* أَخْتُ * أَخْتِي * أَخْتُ * أَخٌ
Me motrën time Motra ime Motra Me vëllau

* خُبْتُ * خَبِثْتُ * خَبِثْتُ * خَبِثَاتُ
Të këqijat Të këqijat E keqe Është prishur

* خُبْتُ * خَبِثَاتُ * خَبِثْتُ
E keqe Me të këqijat Me të keqin

* خَابَ * خَائِبٌ * خَائِبٌ
Me të shkatërruarin I shkatërruari Është shkatërruar

D — د

Shkronja د -D theksohet duke e prekur vijën e dhëmbëve dhe të qiellzës me majën e gjuhës.

- Është shkronjë e lehtë dhe është shkronjë gjuhore
- Kur të vjen me sukun dridhet.
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

De	Di	Du

دُ	دِ	دَ
----	----	----

Daa	Dii	Duu

دُوا	دِي	دَا
------	-----	-----

Dë	Haddun

حَدُّ	دُ
-------	----

Den	Din	Dun

دُنْ	دِ	دَا
------	----	-----

	د	Në fillim
	دِ	Në mes
	دَ	Në fund

د

د

د

د

* أَدَبٌ * آدَابٌ * أَدِيبٌ * تَأَدَّبُ * دَابَّةٌ *

Kafshë E edukoni Edukatorë Sjelljet Sjellja (Edukata)

* دُبٌّ * بَدَأَ * اِبْدَأُ * اَبْدَأَتْ * بَدَأَتْ *

Kam filluar A keni filluar? Fillo Ka filluar Ariu

* أَحَدٌ * أَحَدٌ * أَحَدًا * بِأَحَدٍ *

Me njërin Njërin Njëri Një

* جَدٌّ * جَدِّي * جَدِيدٌ * جَدَّدَ * أَجَدُ * جَدَدْتُ *

E kam bërë të re E gjejë Bëne të re I ri Gjyshi im Gjyshi

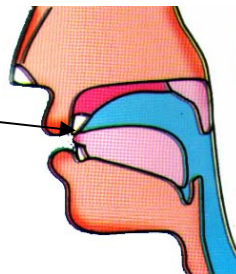
* حَدٌّ * حَدَّدَ * حَدَدْتُ * حَدَّدُوا * حُدُودٌ *

Kufiri Caktoni Kam caktuar Cakto Kufiri

* حَدِيثٌ * حَدَّثَ * حَدَّثَ حَدِيثٌ * حَدِيثٌ *

Hadithi Ka ndodhur E ka caktuar Hekurin Hekuri

DH — ذ

Shkronja ذ -DH theksohet duke i afruar dhëmbët (por jo me i ngjitur) dhe duke futur gjuhën në mes tyre.

- Është tingull gjuhor
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

--	--	--

DHe DHi DHu

ذُ	ذِ	ذَ
----	----	----

--	--	--

DHaa DHii DHuu

ذُوا	ذِي	ذَا
------	-----	-----

--	--

DH Hudhdhi

حُذِّ	ذَ
-------	----

--	--	--

DHen DHin DHun

ذٌ	ذِ	ذَا
----	----	-----

	ذَ	Në fillim
	ذِ	Në mes
	ذُ	Në fund

Vërejtje: Shkronja د (D) e lehtë dhe shkronja ذ (Dh) e lehtë ndryshojnë në mes vete nga ajo se shkronja Dh e ka një pikë.

ذ

ذ ذ ذ

اِذْ * اِذَا * اِذَا * اِذَا * اِذَا

A kur? Kjo Pra Kur Kur

ذَبَّ * ذَبَذَبَ * ذُبَابٌ * ذَابٌ * ذَابٌ

Ujq Ujku Mickoja I dyshimt (i pasigurt) E ka largu

خَذَ * خَذَا * خُذُوا * أَخَذُوا * خَذَى

Merre (gj.f.) E kanë marrë Merreni (ju) Merreni (ju dy) Merre

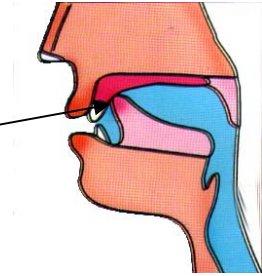
أَخَذْتُ * أَخَذْتَ * أَخَذْتُ * تَأْخُذُ

E merr (ti) E ke marrur (gj.f.) E ke marrë E kam marrë

ذَبَحَ * أَذْبَحَ * ذَبَحْتُ * ذَبَحَ * ذَبَحْتُ

Një kurban e keni prerë Një kurban E kam prerë E prej E ka prerë

R — ر

Shkronja ر -R theksohet duke e prekur me majën e gjuhës pjesën e mesme të qiellzës. Është tingull gjuhhor

- Kur të vjen me Teshtid bëhet RR, do të thotë përsëritet dhe dridhet.
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

--	--	--

Re

Ri

Ru

رُ	رِ	رَ
----	----	----

--	--	--

Raa

Rii

Ruu

رُوا	رِی	رَا
------	-----	-----

--	--

R

Ber-run

رَٔ	رُ
-----	----

--	--	--

Ren

Rin

Run

رُ	رِ	رَا
----	----	-----

	ر	Në fillim
	ر	Në mes
	ر	Në fund

ر ر ر

* ر * رَب * رَبِّي * رَبُّ

Ndoshta (shumë herë) Zoti im Zoti im Shiko

* ارَادَ * اُرِيدُ * تُرِيدُ * ارَدْتُ * ارَادُوا *

Kanë dëshiruar Kam dëshiruar Dëshiron Dëshiroj Ka dëshiruar

* ارْدُ * ارْدُ * ارْدُ * ارْدِي *

kuptoj Përgjigju I përgjigjem Përgjegje (replika)

* ارِثُ * تَرِثُ * بَرَدَ * بَرَدُ * جَارُ *

Fqiu Ftohje (akull) Është ftohur Trashëgon Trashëgoj

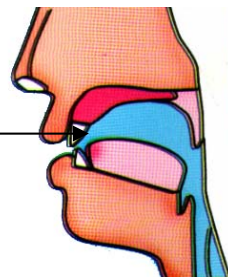
* بُر * بَرَر * اَبْرَارُ * اَبْرَارُ * بِاَبْرَارِ *

Me të mirin I mirë Të mirë Ka bë mirë Mirësi

* دَرَبَ * دَرَبُ * خَرَّ * خَرَّ * خَرَّ *

Liroje I liri Nxehtësi Ushtro Ka ushtru

Z – ز

Shkronja ز -Z theksohet duke prekur gjuhën me dhëmbët e përparmë.

- Është gjuhoro-dhëmbor
- Është shkronjë e lehtë
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

--	--	--

Ze

Zi

Zu

زُ	زِ	زَ
----	----	----

--	--	--

Zaa

Zii

Zuu

زُوا	زِي	زَا
------	-----	-----

--	--

Z

Izzun

اَزْ	زْ
------	----

--	--	--

Zen

Zin

Zun

زْ	زِ	زَا
----	----	-----

	ز	Në fillim
	زِ	Në mes
	زَ	Në fund

Vërejtje: Shkronja ر (R) dhe ز (Z) ndryshojnë mes vete nga ajo se shkronja ز (Z) e ka një pikë.

ز

ز ز ز

* زِدْ * زَادْ * أَزِيدُ * زَدْ

Është shtuar Ka shtuar Shtoj Shto

* زُرْ * زَارْ * أَزُرْتُ * زُرْتُ * زُرْتُ * زُرْتُ

Ke vizituar (gj.f.) Ke vizituar (gj.m) Kam vizituar A ke vizituar? Ka vizituar Vizito

* أَجَازَ * جَازَ * جُزْءٌ * جُزْءًا * جُزْءٌ

Pjesëzës Pjesëzës Pjesë Është lejuar E ka Lejuar?

* أَجَازُوا * أَجَازَا * جَزَأَ * زَارُوا

E kanë vizituar E ka parë A e kanë lejuar (ata dy)? A e kanë lejuar?

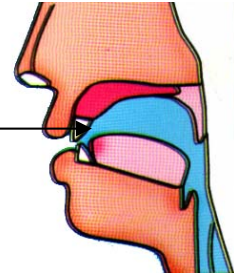
* زَارَا * بَزَارَ * زَبُورَ * زَادَتْ

Ka shtuar Zeburi Me vizitorin Kanë vizituar (ata dy)

* أَزْدَادُوا * بَازُ * بَازِي

Petriti im Petriti (Sokoli) Kanë shtuar

S — س

Shkronja س -S theksohet duke takuar majën e gjuhës me dhëmbët dhe duke liruar frymë.

- Është shkronjë gjuhore
- Është shkronjë e lehtë.

Se	Si	Su

سُ	سِ	سَ
----	----	----

Saa	Sii	Suu

سُوا	سِي	سَا
------	-----	-----

S	Desse

دَسَّ	سْ
-------	----

Sen	Sin	Sun

سَّ	سِ	سُ
-----	----	----

	س	Në fillim
	سـ	Në mes
	س	Në fund

س

س

س

س

* سَبَبٌ * سَبَبٌ * سَبَبٌ * سَبَبٌ

Një e gjashta E shtunë Shkaqet Shkak

* سَاءَ * سَاءَتْ * سَاءَ * سَاءَ

U bë keq E keqe E keqe E keqe

* سِرٌّ * سِرٌّ * سِرٌّ * سِرٌّ

Sureja Fshehtësitë Fshehtësitë Fshehtësi

* سَحَابٌ * سَحَابٌ * سَحَابٌ * سَحَابٌ

Lavdëroni E ka lavdëruar Mjegullat Magjia

* سَجَدَ * سَجَدَ * سَجَدَ * سَجَدَ

Bjerni në sexhde Bën sexhde Sexhdeja Ka bë sexhde

* دَرَسَ * دَرَسًا * دَرَسًا * دَرَسًا

Me mësuësin Kanë mësuar Kanë mësuar (ata dy) Mësimin Ka mësu

* حَسَدٌ * حَسَرٌ * حَسِرٌ * حَسِرٌ

Vëzhgues Humbje Ka humbur Zili

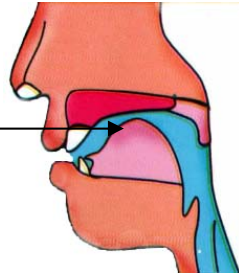
* أَسَّسَ * أَسَّسَ * أَسَّسَ * أَسَّسَ

Themelimi Bazamenti E ka themelu

* أَسَّسْتُ * أَسَّسْتُ * أَسَّسْتُ * أَسَّسْتُ

E ke themeluar Është themeluar E kam themelu

SH — ش

Shkronja ش -Sh theksohet duke e takuar qiellzën me mesin e gjuhës dhe duke liruar frymën nga hunda.

- Është shkronjë gjuhore dhe është shkronjë e lehtë.

--	--	--

SHe SHi SHu

شُ	شِ	شِ
----	----	----

--	--	--

SHaa SHii SHuu

شَا	شِي	شُوا
-----	-----	------

--	--

SH Hashshun

شْ	حَشْ
----	------

--	--	--

SHen SHin Shun

شَا	شِ	شْ
-----	----	----

	شْ	Në fillim
	شِ	Në mes
	شُ	Në fund

Vërejtje: Shkronja (S) dhe (Sh) ndryshojnë në mes veti se shkronja S është pa pika ndërsa shkronja Sh i ka tri pika.

ش

ش

ش

ش

* شَبَّ * شَابُ * شَابُ * أَبْشُرُ *

Përgëzo

Të rinjët

I ri

U bë i ri

* شَرِبَ * شُرْبَةٌ * إِشْرَبَ * شَرَابُ *

Lëng (pjerje)

Pi

Një qorbë

Ka pirë

* أَشْرَبْتُ * شَرِبْتُ * شَرِبُوا *

Kanë pirë

Kam pirë

A ke pirë?

* شَاءَ * شِئْتُ * شِئْتُ * تَشَاءُ *

Dëshiron

Kam dëshiruar

Ke dëshiruar

Ka dëshiruar

* شُدَّ * أَشَدَّ * شِدَادُ * أَشَدُّ * شَدِيدُ * شُدُّوا *

Forcoheni

I fortë

Forcoje

Fortësi

Më e fortë

Forcohu

* بَشَّرَ * بَشَارٌ * شُورًا * أَشَارَ * أَشِيرُ *

Sinjalizoj

Ka sinjalizu

Konsultimin

Përgëzues

Njeri

* تَشِيرُ * شَرٌّ * شَرًّا * شَرٌّ * شَجَرٌ *

Pema

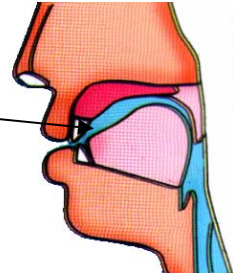
Të keqën

Të keqen

E keqe

Tregon

S – ص

Shkronja ص -S theksohet duke e takuar fortë majën e gjuhës me mesin e dhëmbëve të përparëm dhe duke liruar frymë nga hunda.
- Është shkronjë e rëndë

--	--	--

Sa

Si

Su

صُ	صِ	صَ
----	----	----

--	--	--

Saa

Sii

Suu

صُوا	صِي	صَا
------	-----	-----

--	--

S

Hassa

حَصَّ	صْ
-------	----

--	--	--

San

Sin

Sun

صَّ	صِ	صَا
-----	----	-----

	ط	Në fillim
	ط	Në mes
	ص	Në fund

ص

ص

ص

ص

صَبَّ * صُبَّ * صَبَرَ * صَبُورٌ * صَابِرٌ *

Durimtar

Durimtar

Ka duru

Gjuaj

Ka gjuajtur

صَبْرٌ * إِصْبِرْ * صَبَرْتُ * صَبَرُوا * إِصْبِرُوا *

Duroni

Kanë duruar

Kam duruar

Duro

Durim

صَابِرُوا * أَصْبَحَ * أَصْحَابُ * صَاحِبٌ *

Shok

Shokë

Është bë

Duroni

بِصَاحِبٍ * صَدَّ * صُدُوذٌ * صَدَّرَ * صَدْرِي *

Gjoksi im

Gjoksi

Pengesa

Ka pengu

Me shokun

جَصُوصٌ * خُصُوصٌ * خِصَّةٌ * خِصَّتِي *

Pjesa ime

Pjesa

Posaqërisht

Shpiun

صُورَةٌ * صُورٌ * رَصَحَ * حَرَصَ * حَرِيصٌ *

Lakmues

Ka lakmuar

E ka ngulitur

Suri (briri)

Forma

حَاصٌ * حَصَصَ * رَصَّاصٌ * بَرَصَّاصٌ * حَصَّصَ

Veço

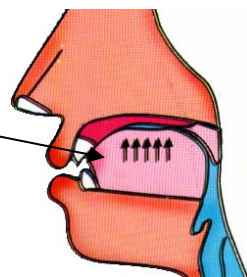
Me plumba

Plumbat

E ka veçuar

E veçant

D – ض

Shkronja **ض -D** theksohet duke taku fort pjesën më të madhe të harkut të gjuhës me pjesën më të madhe të qiellzës apo të pjesës mbi dhëmbët e epërm bile duke prekur edhe rrënjët e dhëmbëve të epërm

- Është shkronjë e rëndë

--	--	--

Da

Di

Du

--	--	--

Daa

Dii

Duu

--	--

D

Seddun

--	--	--

Dan

Din

Dun

ضُ	ضِ	ضَ
----	----	----

ضُوا	ضِي	ضَا
------	-----	-----

سَضُّ	ضُ
-------	----

ضُ	ضِ	ضَا
----	----	-----

	ظ	Në fillim
	ظ	Në mes
	ظ	Në fund

Vërejtje: Shkronja “S” e rëndë dhe shkronja “D” e rëndë ndryshojnë në mes vete vetëm se shkronja “D” e rëndë e ka një pikë.

ض

ض

ض

ض

ضَرَبَ * ضَرَبَ * أَضْرَبَ * ضَرَبْتُ * ضَرَبُوا *

I kanë mëshu I kam ra Bjeri I është ra I ka mëshu (ra)

ضَرَبْتُ * ضَرَبَا * ضَرَبَا * ضَرَبُوا * ضَرَبُ *

E rame Janë rrahur Iu kanë ra I kanë ra (ata dy) I ke ra (gj.f.)

ضَرَرُ * ضِرَارُ * تَضَرُّ * ضَارِبُ * بِضَارِبٍ *

Me sjellësin Sjellësi I bën dëm I dëmshëm Dëm

ضِدُّ * ضَاءَ * ضَحَا * ضَحَى * ضَحَا *

Dreka Sakrifikues Ka sakrifikue Ka ndriçuar E kundërta

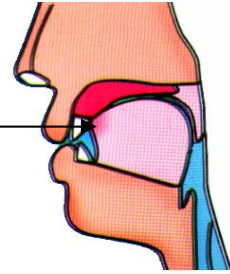
ضَرِيبُ * ضَرِيبَةٌ * ضَرِيحُ *

Varri Taksa I fërkuar

رَاضٍ * رَضَا * رَضُوا * ارْضُ * ارْضِي *

Kënaqu (gj.f.) Kënaqu Janë kënaqur Janë kënaqur (ata dy) I kënaqur

T — ط

Shkronja **ط** - **T** theksohet duke mbledhur gojën dhe me tërë gjuhën duke prekur gjysmëharkun e qiellzës dhe duke lëshuar frymë nga fyti.

- Është shkronjë e rëndë.
- Kur të vjen me sukun ◌◌ dridhet.

--	--	--

Ta Ti Tu

ط	ط	ط
---	---	---

--	--	--

Taa Tii Tuu

طوا	طي	طا
-----	----	----

--	--

Të Hattun

ط	حط
---	----

--	--	--

Tan Tin Tun

ط	ط	طا
---	---	----

	ط	Në fillim
	ط	Në mes
	ط	Në fund

ط

ط

ط

ط

طَرَأَ * طَرَدَ * طَرَدَ * طَرَدَ * أَطْرَدُوا *

Dëboni Dëbimin Dëbim E ka dëbu U paraqit

طَارِدٌ * بَطَارِدٌ * طَرَدُوا * طَرَدَا * طَرَدَا *

Dëbimin Janë dëbuar (ata dy) Janë dëbuar Me dëbuesin Dëbues

طَبَّ * طَبْتُ * طَابَ * طَبْتُ * طَبْتُ * طُوبَى *

Tuba (pemë e xhenetit) Ke bë mirë (gj.f.) Ke bë mirë Ka bë mirë Kam bë mirë Bën mirë

طَائِرٌ * تَطِيرُ * طَرَّ * أَطِيرُ * طَارَ *

Ka fluturuar Fluturoj Fluturo Fluturon Fluturuesi

بَسَطَ * بَسَطًا * بَاسِطٌ * بَبَاسِطٌ * تَبَسُّطٌ *

Bën zemërgjerësi Me zemërgjërën I gjërë Shtirje Shtirje

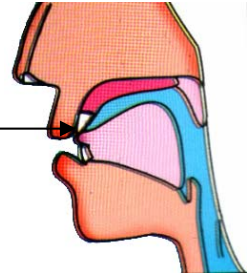
اِبْسَطُوا * تَبْسَطُوا * بَسَطْتُ * خَطَطْتُ *

Hapat Kam prekur Bëni zemërgjerësi Tregoni zemërgjerësi

خَطَّ * تَخَطَّيْتُ * خَطَطُوا * خَطَّ *

Hapi Kanë planifikuar Planifikim Planifiko

DH — ظ

Shkronja **ظ** -**DH** theksohet duke e mbledhur gojën dhe me tërë gjuhën me e prekur gjysmëharkun e dhëmbëve të epërm dhe duke lëshuar frymë nga hunda.

- Është shkronjë e rëndë
- Është shkronjë gjuhore.

--	--	--

DHa **DHi** **DHu**

--	--	--

DHaa **DHii** **DHuu**

--	--

DH **Hadh-dhun**

--	--	--

DHan **DHin** **Dhun**

ظْ	ظِ	ظُ
----	----	----

ظُوا	ظِي	ظَا
------	-----	-----

ظَّ	ظٌ
-----	----

ظْ	ظِ	ظَا
----	----	-----

	ظْ	Në fillim
	ظِ	Në mes
	ظَا	Në fund

Vërejtje: Shkronja “**T**” e rëndë dhe shkronja “**Dh**” e rëndë ndryshojnë në në mes veti vetëm se shkronja “**Dh**” e rëndë e ka një pikë.

ظ

ظ

ظ

ظ

* خَطًّا

Hisës (pjesës)

* خَطٍّ

Hisës (pjesës)

* خَطٌّ

Hise (pjesë)

* اِظْ

Këshillo

* خَطْرٌ

Ndalesë

* خَطِّي

Pjesa ime

* خَظِيظٌ

Fatlum

* خُطُوظٌ

Fatet

* خَطِرٌ

Me ndaluesin

* خُطِرَا

Jam ndaluar

* خِطْرٌ

Ndalesë

* خَطْرٌ

Ndalësi

* خَطِرٌ

E ka ndaluar

* بِخَطَّارٍ

Me ndaluesin

* خَطَّارٌ

Ndalues

* أَخْطَرُ

Ndaloj

* تُخْطَرُ

Ndalon

* أَخْطَرْتُ

E kam ndaluar

* خَطَرْتُ

E ke ndaluar (gj.f.)

* خَطَرْتُ

E ke ndaluar

* خَطَرْتُ

E kam ndaluar

* أَخْطَرَا

Janë ndaluar (ata dy)

* إِخْطَرُوا

Janë ndaluar

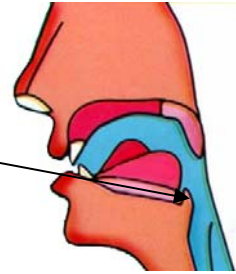
* خُطِرَا

Janë ndaluar (ata dy)

* خُطِرُوا

Janë ndaluar

A — ع

Shkronja ع – A theksohet prej mesit të fytit duke e mbajtur gojën hapur dhe duke e shtënguar.

- Është shkronjë e rëndë
- Është shkronjë fytores, vendi i saj është mesi i fytit.

--	--	--

A I U

عْ	عِ	عُ
----	----	----

--	--	--

Aa Ii Uu

عُوا	عِي	عُا
------	-----	-----

--	--

Ë Dei

عَٓ	عْٓ
-----	-----

--	--	--

An In Un

عَٓ	عِٓ	عُٓ
-----	-----	-----

	عْ	Në fillim
	عِ	Në mes
	عُ	Në fund

ع

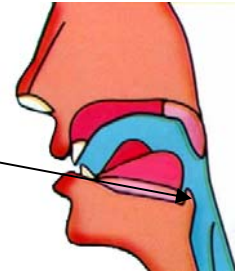
ع

ع

ع

* عِدِي	* عِدُوا	* عِدَا	* عِدْ
Premto (gj.f.)	Premtoni	Premtoni (ju dy)	Premto
* عِدِّدْ	* عَدَّ	* عَدَدَ	* عَدَّدْ
Numëro	Ka numëruar	Ka numëruar	Numrat
* اَعَدْتُ	* اُعِدْتُ	* عِدْ	* عِدَادُ
I bëhet ibadet	Është pregaditur	Pregadit	Pregaditje
* اَتَعَبَّدُ	* عَبَدْتُ	* عَبَدْتُ	* اَعْبُدْ
I ke bë ibadet (gj.f.)	Ke bë ibadet	Kam bë ibadet	I bëj ibadet
* اُعْبُدُوا	* عِبَادِي	* عِبَادٌ	* عِبِيدٌ
			*
Rob	Rob	Robërit e mi	Robërit
* عَابِدُ	* عَابِدَاتِي	* بَعِبَادَةٍ	* عَابِدَاتٌ
Thirre	Ibadeti im	Në ibadet	Ibadetqoret
* بَعَدَ	* بَعْدَ	* اُدْعُ	* دَعِ
Ka blerë	Blej	Thirr	Lere
* عَسَعَسَ	* سَعَا	* جُوعٌ	* رَجَعُ
Pëllëmbë	Janë kthyer	Kthim	Uria
			Janë angazhuar
			u errësua

G – غ

Shkronja غ - G theksohet prej pjesës së epërme të fytit dhe duke liruar frymë nga laringu.

- Është shkronjë e rëndë.
- Është shkronjë fytores.

--	--	--

Ga Gi Gu

--	--	--

Gaa Gii Guu

--	--

G BeGgi

--	--	--

Gan Gin Gun

غُ	غِ	غٍ
----	----	----

غُوا	غِي	غِي
------	-----	-----

غُ	غِ
----	----

غُ	غِ	غِي
----	----	-----

	غُ	Në fillim
	غِ	Në mes
	غٍ	Në fund

Vërejtje: Shkronja “Ajn” dhe shkronja “Gajn” ndryshojnë në mes vete nga ajo se “Gajni” e ka një pikë.

غ

غ

غ

غ

* غَدَا * غَرَر * غُرِر * غِب * غَاب * غِيب *

Është humbur Ka humbur Humb Është tradhtuar Tradhtu Nesër

* غَات * غَار * غَادَر * غَزَا * غَزَى *

Luftëtarë Ka luftuar Ka shikuar Shpella I ka ndihmuar

* اِغْرِب * غُرِب * غَرِب * غَرِيب * غُرُوب *

Perëndimi i diellit I vetmuar Është humbur Shko në gurbet

* غُبَار * اَغْبَرَ * غَثَرَ * غَرَث *

Është uritur Është shtuar me bimë E ka pluhuros Pluhuri

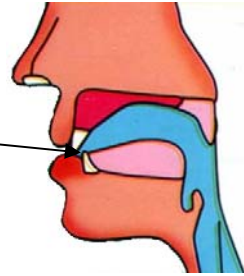
* غِطَاء * غَارِث * غَرَّغَر * بَغَا *

E ka tejkalu me të këqia Shpërlarja e gojës I uritur Mbulesa

* اَبْتَغَى * اِبْتَغُوا * بَبَاغ * غَابَتْ *

Ka humbur (ajo) Më kriminelin Dëshironi Dëshiroj

F — ف

Shkronja ف — F theksohet duke i shtrënguar dhëmborët e epërme me buzën e poshtme dhe duke liruar frymë nga hunda.
- Është shkronjë buzore.

--	--	--

Fe

Fi

Fu

فُ	فِ	فَ
----	----	----

--	--	--

Faa

Fii

Fuu

فُوا	فِي	فَا
------	-----	-----

--	--

F

Uffun

فُ	فُ
----	----

--	--	--

Fen

Fin

Fun

فُ	فِ	فَا
----	----	-----

	فَ	Në fillim
	فِ	Në mes
	فُ	Në fund

ف

ف ف ف

* فَاتَ * فَازَ * فَازَ * فَازَ * تَقِيدُ *

Tregon Ka përfutur Miu Ka fituar Ka kaluar

* أَفُوزُ * تَفُوزُ * فِرْ * فِرْ * فِرْ * فِرْ * فِرْ *

Ka fituar Kam fituar Fito Fiton Fitoj

* فَرَّ * فَرَّ * فَرَّ * فَرَّ * فَرَّ *

Kanë ikur Ikja Ik Ka ikur

* فَرْدٌ * فَرْدٌ * فَرْدًا * فَرْدًا * فَرْدًا *

E ka veçuar Veç e veç Personin Personit Person

* تَرَفٌ * تَرَفًا * تَرَفُوا *

E kanë tejkaluar me komoditet E kanë tejkaluar me komoditet (ata dy) Komoditet

* صِفٌ * صِفٌ * صِفٌ * صِفَاتٌ * صِفَاتٌ *

Rreshtat Cilësitë Rreshti Cilëso

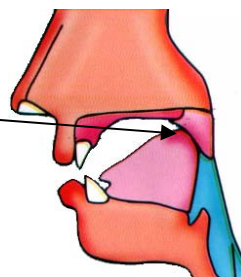
* صَرَفَ * صَارِفٌ * صَرَفُوا * صَرَفًا * صُفُوفٌ *

Rreshtat Kanë lakuar (ata dy) Kanë lakuar Lakues E ka lakuar

* دَفَعَ * دَفَعَ * دَفَعَ * دَفَعَ * دَفَعِي *

Pagesa ime Shtytës Është shtyrë Shtyrje E ka shtyrë

K – ق

Shkronja ق – K theksohet prej mesit të fytit dhe duke shtrënguar gojën dhe hundën.

- Është shkronjë fytoe.
- Është shkronjë e rëndë.
- Kur të vjen me sukun ُ dridhet.

--	--	--

Ka Ki Ku

قُ	قِ	قَ
----	----	----

--	--	--

Kaa Kii Kuu

قُوا	قِي	قَا
------	-----	-----

--	--

Kë Hakkun

قُحْ	قَ
------	----

--	--	--

Kan Kin Kun

قُ	قِ	قَا
----	----	-----

	قَا	Në fillim
	قِ	Në mes
	قُ	Në fund

ق

ق

ق

ق

ق * قى * قُوا * اقْرَأ * قَدْ *

Ndoshta Lexo Ruane veten Ruaje vetetn (gj.f.) Ruaje veten

ذُق * ذاق * رِق * قَدَر * قَدِير * قَادِر *

I fuqishëm I fuqishëm E ka caktu Rob E ka shijuar Shijo

حَق * حَقَّق * حَقَّى * حَقَّقَا * حُقُوق * تَحْقِيق *

Vërtetim Të drejtat Kanë vërtetu (ata dy) E drejta ime E ka drejtu E drejtë

أَحَق * بِحَق * دَقِيق * دَقِيقَةٌ * حُقُوقِي *

Të drejtatat e mia Dakiki Mielli Me të drejtë Me e drejtë

رَزَق * رَزَقُ * رَزَقِي * رَزَقَا * رَزَقُوا *

Janë furnizuar Kanë furnizu (ata dy) Furnizimi im Furnizim E ka furnizuar

شَقَّ * شَاق * شَقَاق * شَقِيق * شَقِيقِي *

Vëllau im Vëllau Vështirësi E vështirë E ka ndarë

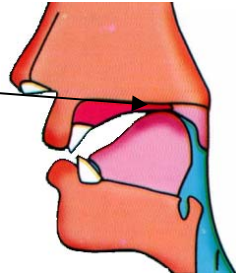
غَرَق * غَرِق * غَرِقُوا * تَغَرَّق * أَغْرَقُوا *

E ka fundosur Fundoset Janë fundosur Është fundosur E ka fundosur

فَرَق * فَرَقُوا * فَرَق * فِرَاق * أَفَرَقُوا *

E kanë ndarë Ndarje Dallim E kanë ndarë E ka ndarë

K — ك

Shkronja ك -XH theksohet duke e qelur gojën pjesërisht dhe duke shtrënguar pjesën e epërme të fytit dhe duke e prekur me pjesën e mesme të gjuhës.

- Është shkronjë e lehtë.
- Është shkronjë fytores.

--	--	--

Ke Ki Ku

كُ	كِ	كَ
----	----	----

--	--	--

Kaa Kii Kuu

كُوا	كِي	كََا
------	-----	------

--	--

K Sekke

كُ	سَكَّ
----	-------

--	--	--

Ken Kin Kun

كُ	كِ	كََا
----	----	------

	ك	Në fillim
	ك	Në mes
	ك	Në fund

ك

ك

ك

ك

* كَتَبَ * كِتَابٌ * كُتِبَ * كَاتِبٌ * كَتَبَتْ *

Ke shkruar Shkrimtar Është bërë obligim Libër Ka shkruar

* أَكْتُبُ * أَكْتُبُ * كَتَبْتُ * كُتِبَ * كِتَابِي *

Libri im Librat Kam shkruar Shkruaj A të shkruaj?

* كَذَبَ * كَاذِبٌ * كَذَّابٌ * كَفَرَ كَافِرٌ *

Pabesimtari ka mohuar Rrenacak Rrenacak Rrenacak Ka rrejtur

* كَثُرَ * كَثِيرٌ * كَرِيمٌ * أَكْرَمَ * كِرَامٌ *

Nderë Me e fisnikëruar Fisnik Shumë Është shumë

* شَكَرَ * شَاكِرٌ * أَشْكُرُ * كَرَبٌ *

Fatkeqësi Falëndero Falënderues Falënderuar

* رَكَعَ * تَرَكَعُ * اِرْكَعُ * رَاكِعًا *

Në ruku Bjer në ruku Bjen në ruku Ka ra në ruku

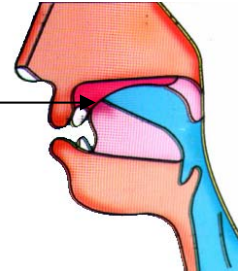
* شَرَكَ * شَرِكٌ * أَشْرَكُوا * تَشْرِكُوا *

Ju bëni idhujtari Kanë bërë idhujtari Idhujtari I ka bërë shok

* بِشْرِكِكْ * اِشْرَاقٌ * اِشْرَاقِي *

Lindja ime Lindja Me idhujtarinë tënde

L – ل

Shkronja ل – L theksohet duke prekur me pjesët anësore të gjuhës pjesën e qiellzës dhe duke lëshuar frymë nga të dy anët e dhëmbëve.

- Është shkronjë gjuhore.
- Është shkronjë e lehtë.

--	--	--

Le Li Lu

لُ	لِ	لَ
----	----	----

--	--	--

Laa Lii Luu

لُوا	لِي	لَا
------	-----	-----

--	--

L Del -le

دَلَّ	لْ
-------	----

--	--	--

Len Lin Lun

لْ	لِ	لَا
----	----	-----

	ل	Në fillim
	ل	Në mes
	ل	Në fund

ل

* أَتْلُ * * أُتْلُ * * بُبْ * * بَلْ * * لُوْلُوْ * * بَلَلْ * * بَابِلْ *

Babiloni Është lagur Dijamanti Mirëpo Bërthama Recito A të recitoj?

* حَلْ * * حَلَلْ * * حَلَّالْ * * حَلَّالَتْ * * حَلَّالْ *

Hëna e re E kam lejuar E lejuar E ka zgjedhur Zgjedhje

* حَلِيلْ * * تَحْلِيلْ * * دُلْ * * دَلِيلْ * * لَعَلْ *

Ndoshta Argument Trgo argument Analizë Dashamir

* ذَلْ * * زَلْ * * زَلَّالْ * * زُلْزَلَتْ * * غَلْ * * اِنْغْ *

Hjeke Është shtrejtuar Është dridhur Tërmeti Ka rrëshqitur E ka nënçmuar

* ضَلَّ * * ضَلَّالْ * * شَلَّ * * اِشْعَلْ * * ظَلَّ *

* ظِلَّالْ *

Hija E ka hijësu Ndeze E ka mangësu Humbje Ka humbur

* قُلْ * * كُلْ * * قُلِيْ * * كُلِيْ * * قَالَ * * كَالَ *

Ka matur Ka thënë Ha (gj.f.) Thuar (gj.f.) Ha Thuaj

* قَالُواْ * * أَكَلُواْ * * قَالَاْ * * أَكَلَاْ * * قُلْتُْ * * قُلْتَْ *

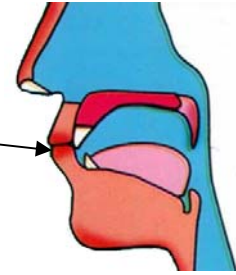
Ke thënë Kam thënë Kanë ngrënë (ata dy) Kanë thënë (ata dy) Kanë ngrënë Kanë thënë

* لَكَ * * لَکِ * * لَعَلَّكَ * * قَلِيلْ * * قَلِيْلًا * * قَلِيْلْ *

Pak Pak Pak Ndoshta ti Ty (gj.f.) Ty

M —

م

Shkronja م – M theksohet duke i bashkuar buzët plotësisht dhe duke liruar frymë nga fytë..

- Është shkronjë buzore.

--	--	--

Me

Mi

Mu

مُ	مِ	مُو
----	----	-----

--	--	--

Maa

Mii

Muu

مَاءُ	مِي	مُو
-------	-----	-----

--	--

M

Thumme

مُتَمِّمٌ	مُ
-----------	----

--	--	--

Men

Min

Mun

مَنْ	مِنْ	مُنْ
------	------	------

	م	Në fillim
	مِ	Në mes
	مُ	Në fund

م م م

* اَمَّ * بِمَ * مُتُّمَ * تَمَّ * تَمَّامَ * اَتَمَمْتُ *
E kam plotësuar E plotë E ka plotësu Keni vdekur Me çka Ose

* اُمُّ * اُمُّ اُمِّ * اِمَامَ * اِمَامَ * اَمَامَ *
Përpara Udhëheqës Nëna e nënës Nëna

* ثَمَّ * ثَمَّ * ثِمَارَ * حَمَدَ * اَحَمَدَ * حُمِدَ * حَمِيدَ *
Falënderues Është falënderu Ahmedi E ka falënderu Frytet Atëherë këtu Pastaj

* حَمَامَ * حَمِيمَ * دَمَ * دَمَّرَ * دُمِّرَ * دِمَارَ *
Shkatërrim Është shkatërruar E ka shkatërru Gjaku Shok i ngushtë Pëllumbi

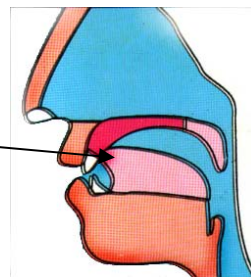
* ذَمَّ * ذَمَّ * رَمَا * رِمَالَ * تَرَمِيمَ * رَمَمَ *
E ka meremetu Meremetim Rëra Ka gjuajtur E ka nënqmu Nënqim

* زُمِرَ * سَمَّ * مَسَى * شَمَى * اَشُمُّ * شَتَمَ *
E ka ofendu Ndiej erë E ka ndi erën E ka prekur Helm Grup (tubim njerëzish)

* صُمَّ * صَامَ * صُومُوا * اَصُومُ * تَصُومُوا *
Agjëroni Agjëroj Agjëroni Ka agjëruar Agjëro

* عَمَّ * عَمَّ * عُمَّ * مَعَ * مَعًا * عُمُومَ * تَعَمِيمَ *
Gjithëpërfshirje Në përgjithësi Së bashku Me është përfshi E ka përfshi E ka përfshi

N – ن

Shkronja ن – N theksohet duke e prekur mesin e qiellzës me majen e gjuhës (paragjuhën) dhe duke e mbajtur frymën në ekujlibër.

- Është shkronjë gjuhor.
- Është shkronjë e lehtë.

--	--	--

Ne Ni Nu

نُ	نِ	نَ
----	----	----

--	--	--

Naa Nii Nuu

نُوا	نِي	نَا
------	-----	-----

--	--

N Inne

إِنَّ	نْ
-------	----

--	--	--

Nen Nin Nun

نُّ	نِ	نَا
-----	----	-----

	نَ	Në fillim
	نِ	Në mes
	نُ	Në fund

ن

ن

ن

ن

أَنْ * إِنْ * إِنَّ * إِنَّا * إِنَّا * إِنِّي * إِنِّي

Vërtet unë Vërtetë unë Vërtetë ne Vërtetë ne Vërtetë ne Vërtetë Nëse Nëse

أَنْتَ * أَنْتُمَا * أَنْتُمْ * أَنْتِ * أَنْتِ * أَنْتِ * مَنْ * مَنْ * أَمَّا

Kemi besu Prej kujt Ju (gj.f.) Ti (gj.f.) Ju Ju dy Ti

إِبْنُ * إِبْنِي * بَنَّا * بَنُوا * بَنَاءُ * أَبْنَى * أَبْنَى * أَبْنَى * مِنْكُمْ

Prej juve Prej neve Ndërtonie A me ndërto Ndërtesë Djemtë Dy djemt Djali im Djali

نَبَأُ * أَنْبَا * بِنَبَا * بِنَبَا * بِنَبَا * نَارُ * نَارُ * نُورُ * مُنِيرُ

Ndriques Drita Zjarri Djali i djalit Për lajmin E ka lajmëru Lajm

نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ

Ka arritur Zbritje E kemi zbritur E zbresim Është zbritur E ka zbritur

نَرِثُ * نُوحُ * إِذْنُ * إِذْنُ * إِذْنُ * إِذْنُ * إِذْنُ * إِذْنُ

Besoni Besojmë Janë lejuar Leje Leje Nuha a.s. Trashëgojmë

جَنَّنَ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ

Lexojmë Çmenduri Xhinët Embrioni Xhini Është çmendur

سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ

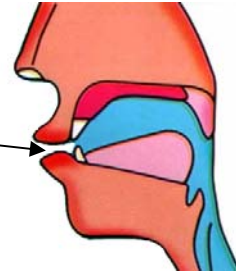
نُذِرُكَ

Kuptojmë Arti Kanë banuar Kanë banu (ata dy) I moshuar vitet Ka kalu vite

عَنْ * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا

Te ne Te ju Prej jush Prej meje Prej nesh Prej

V – و

Shkronja و – V theksohet duke i bashkuar buzët dhe duke tërhjekur frymë nga fundi i fytit dhe duke e liruar nga mesi i buzëve.

- Është shkronjë e lehtë.
- Është shkronjë buzore.

--	--	--

Ve Vi Vu

وُ	وِ	وَ
----	----	----

--	--	--

Vaa Vii Vuu

وُوا	وِي	وَا
------	-----	-----

--	--

V Kavvi

وُفَّو	وُ
--------	----

--	--	--

Ven Vin Vun

وُ	وِ	وَا
----	----	-----

	و	Në fillim
	وِ	Në mes
	وَ	Në fund

و

و و و

أَوْ * وَبِرَّ * وَتَرَّ * تَوَرَّاتُ * وَرَثَ * وَارِثُ * وَرَاءَ *

Pas Trashëgimtar Ka trashëgu Teverati Tek Briri Ose

وَجَدَ * وَاجِدٌ * وَجَبَ * وَاجِبٌ * وَجِبَ * وَهُوَ وَاحِدٌ *

Ai është një Është bë obligim Obligim E ka bë obligim Gjatësi E ka gjetur

وَدَّ * أَوْدُ * نُودٌ * وَادٍ * بَوَادٍ * دَاوُودَ *

Davudi Një luginë Lugina Dëshirojmë Dëshiroj Ka dëshirë

ارَوْ * رَوْا * رَوْوا * وَزِنَ * وَازِنُ * وَزَنَ * زُوْدَ *

Është shtuar Peshorja Peshuesi Ka peshu Kanë transmetu Kanë transmetu Transmeto

وَسَّوَسَ * وَسَّوَسِ * وَسَّوَسَ * وَسَّوَسَ * وَسَّوَسَ *

Barazo Vesveseli Ai i cili fut huti Vesvese

غَا * غَاوِ * وَفَّ * قَوَّ * قَوَاتُ * نُقَوَّى *

E forcojmë Forcat Forcoje E ka kryer Tepruesi E ka tepru

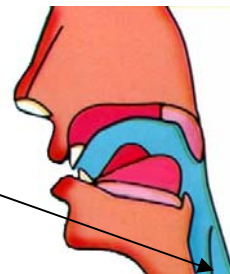
نَوْمٌ * قَوْمٌ * لَوْنٌ * نَوْرٌ * أَنْوَارٌ *

Dritat Ndriço Ngjyra Populli Gjumi

وَالِدٌ * وَالٍ * مَوْلَى * مُتَوَلَّى * أَتَوَلَّى *

E marr për sipër Mutevel-li Mbrojtësi im Udhëheqës Babai

H - ه

Shkronja ه - H theksohet duke e ulur gjuhën poshtë dhëmbëve të poshtëm kështu që gjuha tërhiqet në tërësi ndërsa prej pjesës së poshtme dhe thellësisë së fytyrës të del frymë tingëlluese.

- Është shkronjë fytores
- Është shkronjë e lehtë

--	--	--

He

Hi

Hu

هـ	هـ	هـ
----	----	----

--	--	--

Haa

Hii

Huu

هوا	هي	ها
-----	----	----

--	--

H

Behhe

هـ	هـ
----	----

--	--	--

Hen

Hin

Hun

هـ	هـ	ها
----	----	----

	هـ	Në fillim
	هـ	Në mes
	هـ	Në fund

ه ه ه

* هُوَ * هُمَا * هُمْ * هِيَ * هُنَّ * هُنَا * هُنَاكَ * هُنَالِكَ *

Aty afër Atje Këtu Ato Ajo Ata Ata dy Ai

* هَلْ * مِنْهُ * أَنَّهُنَّ * بِهِنَّ * هَمَّ * هَمَّ * هَمَّ *

Brengë Me ato Vërtetë ato Prej tij A?

* لَهُ * بِهِ * مَعَهُ * عِنْدَهُ * خَلَقَهُ * جَعَلَهُ * جَعَلْنَاهُ *

E kemi bë E ka bë E ka krijuar Te ai Me atë Me të I tij

* وَهَبَهُ * وَاهِبٌ * وَهَابٌ * بَوَهَّابٌ *

Me bujarin Bujar Dhurues I ka dhuru atij

* هَرَبَ * هَارِبٌ * خَلَقْتَهُ * أَمَرْتَهُ * مَهَلَّتْهَا *

I kam dhënë rast asaj E ka urdhëru E ke krijuar Ikësi Ka ikur

* رَدَّهَ * رَدَّهَا * تُرَدُّهُ * تُرِيدُهَا * أُرِيدُهَا * نُرِيدُهَا *

I dëshirojmë ato E dëshiroj atë E dëshirojmë atë Me kthy atë E ka kthy atë E ka kthy atë

* أَهْلٌ * سَهْلٌ * أَهْلٌ * أَهْلًا * سَهْلًا * مَهْلٌ *

Jepi rast (shans) Mirë se na keni ardhur E ka profesionalizu E ka lehtësu atë Familje

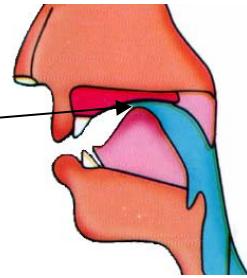
* دَرَسَهُ * أَحَصَهُ * أَمْرَضَهُ * إِنَّهُ * مَهَلَّتْهُ *

I ka dhënë rast atij Vërtet ai E ka sëmu E ka veçuar E ka mësuar

* دَعَهُ * أَدْعُهُ * فَرَّقَهُ * دَرَكَهُ * لَدْنَهُ * مَهَلَّتْهُ *

I kanë dhënë rast atyre Te ai E ka kuptuar atë Ndaje atë Thirre atë Lere atë

J – ي

Shkronja ي – J theksohet nga pjesa e epërme e fytit duke takuar pjesën e poshtme të gjuhës me qiellzën e epërme..

- Është shkronjë e lehtë.
- Mundë të nxirret edhe nga pjesa e poshtme e fytit.

Je	Ji	Ju

يُ	يِ	يَ
----	----	----

Jaa	Jii	Juu

يُوا	يِي	يَا
------	-----	-----

J	Ejju

يَٓ	يِٓ
-----	-----

Jen	Jin	Jun

ئِ	يِٖ	يَآ
-----	-----	------

	يَٓ	Në fillim
	يِٓ	Në mes
	ئِ	Në fund

ي

ي ي ي

يَدٌ * يَدِيهِ * يَدِي * يَدَوِي * يَدَايَ * اَيْدِينَا *

Duart tona Dy duart e mia Punë dore Duart e mia Para dy duarve të tij Dora

أَيُّ * أَيَّا * أَيِّ * بَايٍ * أَيْنَا * أَيُّهُمْ * أَيُّهُنَّ * آيَاتٌ *

Ajete Cila prej tyre Cili prej tyre Cili nga ne Me cilin Cilin Cilën Cili

حَيٌّ * حَيُّوا * يُحْيِي * يُمِيتُ * مَيِّتٌ * تَحِيَّةٌ *

Përsëhendetje I vdekur I bën të vdesin I ngjallë Përsëhendetni I Gjallë

حَيِّنَا * أَحْيَيْنَا * يُحْيِيكَ * يُحْيِيكُمْ * حَيِّتُمْ *

Jeni përsëhendetur Ju përsëhendesim Të përsëhendesim E kemi ngjallur E kemi ngjallë

رُوي * يَروي * زَيْدٌ * زِيَادَةٌ * زَيْدٌ * آيَةٌ *

Ajet Është shtuar Shtesë Zejdi Transmeton Është transmetuar

زَيْنٌ * زَيْنٌ * أَزَيْنُ * نُزَيْنُ * أَيَّامٌ * آيَتَيْنِ *

Dy ajete Ditë E stolisim E stolisi Është stolisur E ka stolisur

خَشِيَهُ * ضَيْفٌ * صَيْفٌ * قِيَوْمٌ * لَيْنٌ *

I butë I Përgjithmonshëm Vera Miku E ka frigu atë

بَيْنٌ * وَلِيٌّ * وَلِيٌّ * وَلِيٌّ * بَوْلِيٌّ * وَلِيًّا *

Udhëheqësin Me udhëheqësin Udhëheqësi im Udhëheqësi E ka shpjegu

إِيَّاهُ * إِيَّاهُمَا * إِيَّاهُمْ * إِيَّاهَا * إِيَّاهُمَا * إِيَّاهُنَّ

Atyre (gj.f.) Atyre (dyjave) Asaj Atyre Atyre (dyve) Atij

إِيَّاكَ * إِيَّاكُمَا * إِيَّاكُم * إِيَّاي * إِيَّانَا *

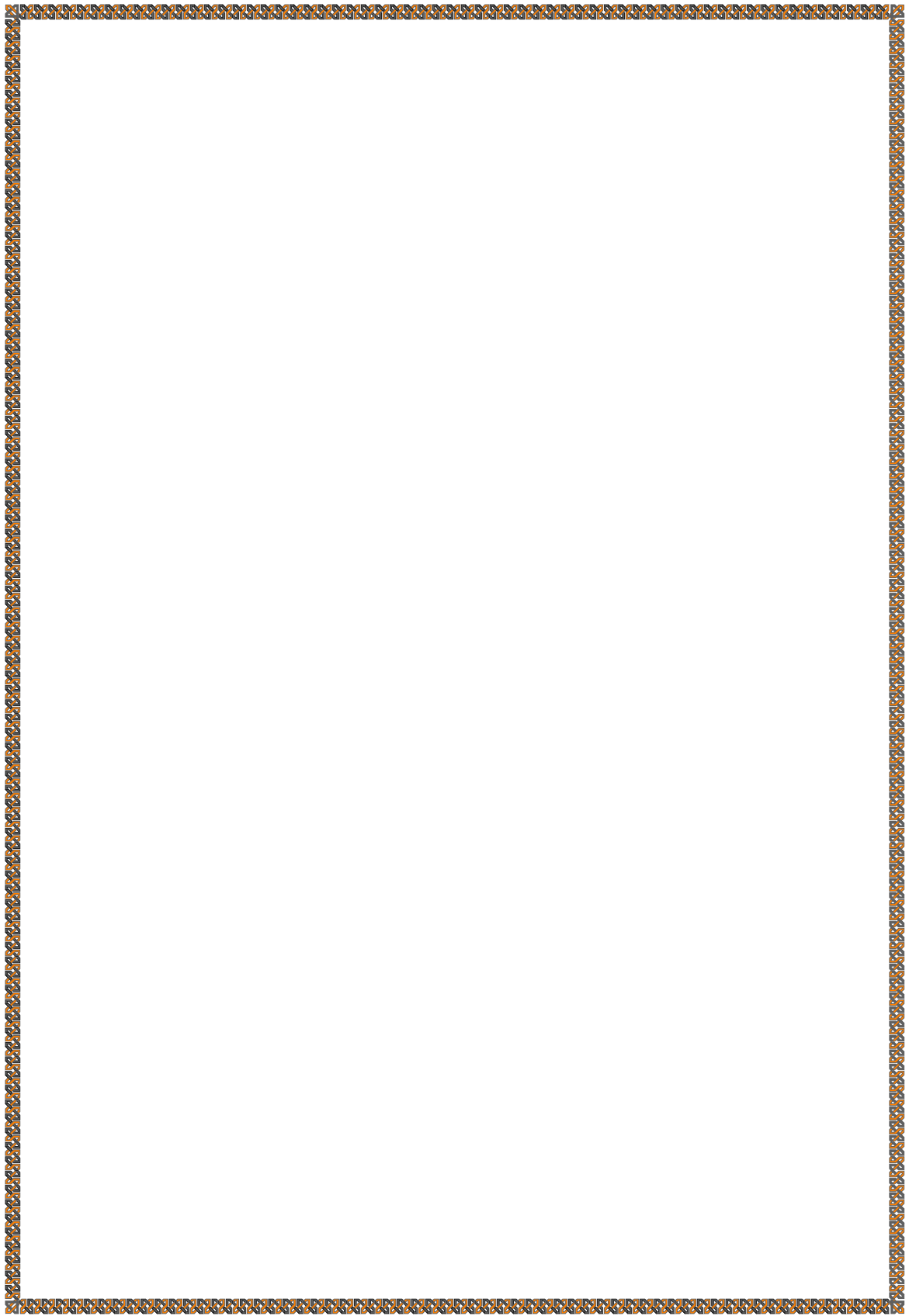
Neve Mua Juve Juve (dyve) Ty

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ *

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ *

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

KAPITULLI I DYTË

Në gjuhën shqipe kemi shkronjat e shtypit dhe shkronjat e shkrimit. Shkronjat e shtypit nuk lidhen në mes vete por shkruhen ndaras, ndërsa shkronjat e shkrimit lidhen në mes vete. Kështu gjuha arabe ka shkronjat të cilat lidhen me shkronjat tjera dhe shkronjat të cilat nuk lidhen. Pasi që gjuha arabe shkruhet dhe lexohet prej të djathtës në drejtim të së majtës, atëherë mund të themi se shkronjat të cilat nuk lidhen me shkronjat tjera nga e majta, shkronjat tjera nga e djathta lidhen me ta. Pra, për nga lidhja e shkronjave, shkronjat në gjuhën arabe ndahen në:

1. Shkronjat të cilat nuk lidhen me shkronjat tjera, dhe
 2. Shkronjat të cilat lidhen me shkronjat tjera.
- **Shkronjat të cilat nuk lidhen me shkronjat tjera janë:**

ا د ذ ر ز و

- **Shkronjat të cilat lidhen me shkronjat tjera janë:**

ب ت ث ج ح خ س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه ي

Përpos kësaj, edhe fjalët në gjuhën arabe lidhen. Lidhja e fjalëve në gjuhën arabe bëhet në dy forma:

1. Lidhja e fjalëve me **es-Sukun** e që quhet - Idh-haru Kamerije dhe
 2. Lidhja e fjalëve me **et-teshtid** e që quhet - Idgamu Shemsije.
- Fjalët të cilat shkronjat e para i kanë prej shkronjave të Idh-haru

Kamerije bëhet lidhja me një elif (ا) i cili nuk lexohet, eventualisht me

dy elifa (ا , ا), pastaj shkronja L (ل), dhe fillon fjala me germën e vokalizar (El-Fet'hatu, Dame-tu, Kesre-tu).

Fjalët të cilat shkronjat e para i kanë prej shkronjave të Idgamu Shemsije bëhet lidhja më e fortë pra me dy elifa (ا , ا), të cilat elifa nuk lexohen por shërbejnë vetëm si urë kaluese për lidhjen e fjalëve dhe pastaj lexohet shkronja e dyfishuar, pra teshtidi dhe quhet lidhje me teshtid (me përforcues).

Shkronjat e **Idh-harul Kamerije** (pra lidhjes së lehtë të fjalëve) janë 14:

ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ي

Shkronjat e **Idgamu Shemsije** (pra lidhjes së fortë të fjalëve) janë 14:

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

LIDHJA E FJALËVE

Ed-Dadu	ض الضَّادُ	El-Elif	ا الْأَلِفُ
Et-Tau	ط الطَّاءُ	El-Bau	ب الْبَاءُ
Edh-Dhau	ظ الظَّاءُ	Et-Tau	ت التَّاءُ
El-Ajnu	ع الْعَيْنُ	Eth-Thau	ث الثَّاءُ
El-Gajnu	غ الْغَيْنُ	El-Xhijmu	ج الْجِيمُ
El-Fau	ف الْفَاءُ	El-Hau	ح الْحَاءُ
El-Kafu	ق الْقَافُ	El-Hau	خ الْخَاءُ
El-Kafu	ك الْكَافُ	Ed-Dalu	د الدَّالُ
El-Lamu	ل اللَّامُ	Edh-Dhalu	ذ الذَّالُ
El-Mimu	م الْمِيمُ	Er-Rau	ر الرَّاءُ
En-Nunu	ن النُّونُ	Ez-Zau	ز الزَّاءُ
El-Vavu	و الْوَائُ	Es-Sijnu	س السَّيْنُ
El-Hau	هْ هَاءُ	Esh-Shijnu	ش الشَّيْنُ
El-Jau	ي الْيَاءُ	Es-Sadu	ص الصَّادُ

Prej dele	مِنَ الضَّأْنِ	Prej toke	مِنَ الْأَرْضِ
Prej balte	مِنَ الطِّينِ	Prej dere	مِنَ الْبَابِ
Prej hije	مِنَ الظِّلِّ	Prej dheu	مِنَ الثُّرَابِ
Prej burimeve	مِنَ الْعُيُونِ	Prej Kau	مِنَ الثَّوْرِ
Prej pluhuri	مِنَ الْغُبَارِ	Prej gjarpëri	مِنَ الْحَيَاتِ
Prej goje	مِنَ الْفَمِّ	Prej Vizës	مِنَ الْحَطِّ
Prej zemrës	مِنَ الْقَلْبِ	Prej Hurisë	مِنَ الْخُورِ
Prej qeni	مِنَ الْكَلْبِ	Prej shtëpisë	مِنَ الدَّارِ
Prej qumshti	مِنَ اللَّبَنِ	Prej mizës	مِنَ الذُّبَابِ
Prej aeroporti	مِنَ الْمَطَارِ	Prej orizit	مِنَ الرُّوزِ
Prej zjarri	مِنَ النَّارِ	Prej të kolliturit	مِنَ الزُّقَامِ
Prej trëndafili	مِنَ الْوَرْدَةِ	Prej qiellit	مِنَ السَّمَاءِ
Prej Pulëbardhe	مِنَ الْهَيْدُودِ	Prej diellit	مِنَ الشَّمْسِ
Prej dore	مِنَ الْيَدِ	Prej gjoksit	مِنَ الصَّدْرِ

HUMBJA E GJATËSISË PËR SHKAK TË LIDHJEVE TË FJALËVE

Zanoret e gjata çfuqizohen, me një fjalë e humbin gjatësinë e tyre kur ndodhë që dy fjalë lidhen mes vehte pa marrë parasysh ajo lidhje bëhet me sukun apo me teshtid. Kështu që duhet tejkaluar edhe ا edhe و edhe ى sepse këta shërbejnë vetë si urë kaluese apo për lidhjen deri te bashtingllorja gjegjësisht te shkronja e parë e fjalës tjetër.

ا	مَالِ الْأَرْضِ	فِي الْأَرْضِ	عَلَى الْأَرْضِ	قَالُوا الْأَرْضِ
ب	مَالِ الْبَابِ	فِي الْبَابِ	عَلَى الْبَابِ	قَالُوا الْبَابِ
ت	مَالِ الثَّرَابِ	فِي الثَّرَابِ	عَلَى الثَّرَابِ	قَالُوا الثَّرَابِ
ث	مَالِ الثَّعَلَبِ	فِي الثَّعَلَبِ	عَلَى الثَّعَلَبِ	قَالُوا الثَّعَلَبِ
ج	مَالِ الْجَبَلِ	فِي الْجَبَلِ	عَلَى الْجَبَلِ	قَالُوا الْجَبَلِ
ح	مَالِ الْحِمَارِ	فِي الْحِمَارِ	عَلَى الْحِمَارِ	قَالُوا الْحِمَارِ
خ	مَالِ النَّخِيلِ	فِي النَّخِيلِ	عَلَى النَّخِيلِ	قَالُوا النَّخِيلِ
د	مَالِ الدُّنْيَا	فِي الدُّنْيَا	عَلَى الدُّنْيَا	قَالُوا الدُّنْيَا
ذ	مَالِ الذَّنْبِ	فِي الذَّنْبِ	عَلَى الذَّنْبِ	قَالُوا الذَّنْبِ
ر	مَالِ الرَّمْلِ	فِي الرَّمْلِ	عَلَى الرَّمْلِ	قَالُوا الرَّمْلِ
ز	مَالِ الزُّبُورِ	فِي الزُّبُورِ	عَلَى الزُّبُورِ	قَالُوا الزُّبُورِ
س	مَالِ السَّرِيرِ	فِي السَّرِيرِ	عَلَى السَّرِيرِ	قَالُوا السَّرِيرِ

ش	مَالِشَّمْسُ	فِي الشَّمْسِ	عَلَى الشَّمْسِ	قَالُوا الشَّمْسُ
ص	مَالصِّرَاطُ	فِي الصِّرَاطِ	عَلَى الصِّرَاطِ	قَالُوا الصِّرَاطُ
ض	مَالضُّبُّ	فِي الضُّبِّ	عَلَى الضُّبِّ	قَالُوا الضُّبُّ
ط	مَالطُّورُ	فِي الطُّورِ	عَلَى الطُّورِ	قَالُوا الطُّورُ
ظ	مَالظِّلُّ	فِي الظِّلِّ	عَلَى الظِّلِّ	قَالُوا الظِّلُّ
ع	مَالْعَيْنُ	فِي الْعَيْنِ	عَلَى الْعَيْنِ	قَالُوا الْعَيْنُ
غ	مَالْغُبَارُ	فِي الْغُبَارِ	عَلَى الْغُبَارِ	قَالُوا الْغُبَارُ
ف	مَالْفِيلُ	فِي الْفِيلِ	عَلَى الْفِيلِ	قَالُوا الْفِيلُ
ق	مَالْقَمَرُ	فِي الْقَمَرِ	عَلَى الْقَمَرِ	قَالُوا الْقَمَرُ
ك	مَالْكَأَبُ	فِي الْكَأَبِ	عَلَى الْكَأَبِ	قَالُوا الْكَأَبُ
ل	مَالْبَنُ	فِي الْبَنِ	عَلَى الْبَنِ	قَالُوا الْبَنُ
م	مَالْمَالُ	فِي الْمَالِ	عَلَى الْمَالِ	قَالُوا الْمَالُ
ن	مَالنَّارُ	فِي النَّارِ	عَلَى النَّارِ	قَالُوا النَّارُ
و	مَالْوَرْدَةُ	فِي الْوَرْدَةِ	عَلَى الْوَرْدَةِ	قَالُوا الْوَرْدَةُ
هـ	مَالْهُدُودُ	فِي الْهُدُودِ	عَلَى الْهُدُودِ	قَالُوا الْهُدُودُ
ي	مَالْيَدُ	فِي الْيَدِ	عَلَى الْيَدِ	قَالُوا الْيَدُ

SHKRONJAT E RËNDA

SHKRONJAT E LEHTA

عُ عِ عَا	ع	عَ	A	أ إ آ	ا	ا	A
طُ طِ طَا	ط	طَ	Ta	تُ تِ تَا	ت	ت	Te
ضُ ضِ ضَا	ض	ضَ	Da	دُ دِ دَا	د	د	De
ظُ ظِ ظَا	ظ	ظَ	Dha	ذُ ذِ ذَا	ذ	ذ	Dhe
صُ صِ صَا	ص	صَ	Sa	سُ سِ سَا	س	س	Se
قُ قِ قَا	ق	قَ	Ka	كُ كِ كَ	ك	ك	Ke
حُ حِ حَا	ح	حَ	Hi	خُ خِ خَا	خ	خ	Hi
هُ هِ هَا	ه	هَ	He	هُ هِ هَا	ه	ه	Ha
				ه			He

ZANORJA E GJATË "A" NË FUND TË FJALËS

مَضَا	مَضَى	رَأَى	رَأَى
يَتَمَطُّ	يَتَمَطَّى	أَبَى	أَبَى
تَلْظَا	تَلْظَى	آتَى	آتَى
نَفَا	نَفَى	غُثَا	غُثَى
طَغَا	طَغَى	رَجَا	رَجَى
كَفَا	كَفَى	أَوْحَا	أَوْحَى
رَقَا	رَقَى	سَخَا	سَخَى
بَكَا	بَكَى	هُدَا	هُدَى
أَوَّلَا	أُولَى	أَذَا	أَذَى
رَمَا	رَمَى	أَرَا	أَرَى
أَغْنَا	أَغْنَى	أَزَا	أَزَى
سَوَا	سَوَى	مُوسَا	مُوسَى
نَهَا	نَهَى	مَشَا	مَشَى

			مَصَا	مَصَى
--	--	--	-------	-------

**DALLIMI NË MES ZANOREVE TË GJATA
DHE ZANOREVE TË SHKURTA**

أَوَّلَى - أُوبَ	إِلَ - أَيْنَ	آَنَ - إِنَّ
بُورَ - بَوْتْ	بِيعَ - بَيْتْ	بَابُ - بِابٍ
تُوبَ - تَوْبَ	تِيْبَ - تَيْبَ	تَابَ - تَأَرَّ
ثُوبَ - ثَوْبَ	ثِيْبَ - ثَيْبَ	ثَابَ - ثَارَ
جُوعَ - جَوْلَ	جِيَّ - جَيْلَ	جَاءَ - جَاجَ
حُورَ - حَوْنُ	حِيْلَ - حَيْلَ	حَابَ - حَابَ
خُوبَ - خَوْبَ	خِيْلَ - خَيْلَ	خَانَ - خَانَ
دُورَ - جَوْرَ	دِيْنَ - دَيْنَ	رَانَ - رَابَ
دُوقَ - دَوْرَ	ذِيْمَ - ذَيْلَ	ذَاقَ - ذَاوْرَ
رُومَ - رَوْدَ	رِيْمَ - رَيْبَ	رَامَ - رَأَتْ
زُولَ - زَوْلَ	زِيْلَ - زَيْلَ	زَالَ - زَالَ
سُولَ - سَوْلَ	سِيْلَ - سَيْلَ	سَالَ - سَالَ
شُوبَ - شَوْلَ	شِيْبَ - شَيْبَ	شَابَ - شَالَ

صَارَ - صَاصَ	صِيرَ - صَيَّرَ	صُورَ - صَوَّلَ
ضَالَ - ضَانَّ	ضِيلَ - ضَيَّرَ	ضُؤِلَ - ضَوَّلَ
طَابَ - طَانَ	طِيبَ - طَيَّبَ	طُوبَ - طَوَّبَ
ظَالَ - ظَالَ	ظِيلَ - ظَيَّلَ	ظُؤِلَ - ظَوَّلَ
عَابَ - عَابَ	عِيبَ - عَيَّبَ	عُوبَ - عَوَّرَ
غَابَ - غَابَ	غِيبَ - غَيَّبَ	غُوبَ - غَوَّرَ
فَاتَ - فَأَرَّ	فِيلَ - فَيَّلَ	فُؤِلَ - فَوَّلَ
قَالَ - قَأَكَ	قِيلَ - قَيَّدَ	قُؤِدَ - قَوَّلَ
كَانَ - كَأَنَّ	كِيلَ - كَيَّدَ	كُؤِنَ - كَوَّنَ
لَاذَ - لَانَ	لِيرَ - لَيَّتَ	لُوبَ - لَوَّنَ
مَالَ - مَأَوَ	مِيلَ - مَيَّتَ	مُؤْسَى - مَوَّلَ
نَالَ - نَأَتَ	نِيلَ - نَبَّتَ	نُورَ - نَوَّمَ
وَالَ - وَانَ	وِيبَ - وَيَّلَ	وُودَ - وَوَّرَ
هَابَ - هَابَ	هِيْبَ - هَيَّتَ	هُوبَ - هَوَّبَ
يَابَ - يَاسَ	يِيبَ - يَيَّبَ	يُؤِلَ - يَوَّمَ

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ
وَأَيَّاتُهَا خَمْسٌ

١٠٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِي تَرَكَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝^١ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِي تَضْلِيلٍ ۝^٢ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝^٣ تَرْمِيهِمْ
بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ۝^٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ۝^٥

سُورَةُ قُرَيْشٍ مَكِّيَّةٌ
وَأَيَّاتُهَا أَرْبَعٌ

١٠٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ ۝^١ إِلَهَ لَهُمْ رِحْلَةَ الْشَتَاءِ
وَالصَّيْفِ ۝^٢ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝^٣ الَّذِي
أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝^٤

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ELEM TEREKEJFE FEALE **RABBUKE**
BI ES-**HABIL FII**L
ELEM JEXH'AL KEJDEHUM FII TEDL**IIII**L
VE ERSELE **ALEJHIM TAJREN EBABI**IIIIL
TERMI/HIM BI **HIXHAARETIN** MIN SIXH-XH**IIII**L
FE XHE**ALEHUM** KE **ASFIN** MEëKULë.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

LI I**LA**AFI **KUREJJJSH**
I**LA**AFIHIM RI**H**LETESH-SHITAAI VES-**SAJJJF**
FEL JEA'BUDUU RABBE HAADHEL BEJJT
EL LEDHII ET'**A**MEHUM MIN XHU**UIN**] **I**
VE AAMENEHUM MIN **HAUFë**.

سُورَةُ الْمَاعُونِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا سَبْعٌ

(١٠٧)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَكْذِبُ بِالْدينِ ﴿١﴾ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ
الْيَتِيمَ ﴿٢﴾ وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ
لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾
الَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

سُورَةُ الْكَوْثَرِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا ثَلَاثٌ

(١٠٨)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ERE EJTEL-LEDHII
JUKEDH-DHIBU BID-DIIJNë
FEDHAALIKEL LEDHII
JEDU'UL JETIIMë
VE LAA JEHUDDU
ALAA TA'AAMIL MISKIIINë
FE VEJLUN LIL MUSAL-LIINEL-LEDHIINE
HUM AN SALAATIHIM SAAHUUNë
EL-LEDHINE HUM JURAAAAUUUNë
VE JEMNE'UUNEL MAA'UUUNë

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

IN-NAAA EATAJNAAKEL KEVTHER
FESAL-LI LIRABBIKE VENHAR
INNE SHAANIEKE HUVEL EBTER

سُورَةُ الْكَافِرُونَ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا سِتٌّ

(١٠٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ① لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ②
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ③ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ④
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ⑤ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ⑥

سُورَةُ النَّصْرِ مَدَنِيَّةٌ
وَآيَاتُهَا ثَلَاثٌ

(١١٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ① وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ
فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ② فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ
إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ③

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

**KUL JAAA EJJUHEL KAAFIRUUUNë
LAAAA EABUDU MAA TEABUDUUNë
VE LAAAA ENTUM AABIDUUNE MAA EABUD
VE LAAAA ENE AABIDUN MAA ABEDTUM
VE LAAAA ENTUM AABIDUUNE MAA EABUD
LEKUM DIJNUKUM VE LIJE DIJNë.**

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

**IDHAA XHAAAAE
NESRULL-LLAAHI VEL FET'H
VE RE EJTEN-NAASE JED'HULUUNE
FII DIJNIL-LAAHI EFVAAXHAA
FESEBBIH BIHAMDI RABBIKE VESTEGFIRH
IN-NEHUU KAANE TEVVAABAA**

سُورَةُ الْمَسَدِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا خَمْسٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ① مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
كَسَبَ ② سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ③ وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ
الْحَطَبِ ④ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ⑤

سُورَةُ الْإِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا أَرْبَعٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ① اللَّهُ الصَّمَدُ ② لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ ③ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

سُورَةُ الْمَسَدِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا خَمْسٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ① مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
كَسَبَ ② سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ③ وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ
الْحَطَبِ ④ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ⑤

سُورَةُ الْإِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا أَرْبَعٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ① اللَّهُ الصَّمَدُ ② لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ ③ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

TEBBET JEDAAAA EBII LEHEBIN VETEBBë
MAA AGNAA ANHU MAALUHUU VE MAA KESEB
SE JESLAA NAAREN DHAATE LEHEBë
VEMREETUHUU HAMMAA LETEL HATABë
FII XHIIDIHAA HABLUN MIN MESEDë

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL HUVALLAAHU EHADë
ALLAAHUS-SAMEDë
LEM JELIDë
VE LEM JUULEDë
VE LEM JEKUN LEHUU
KUFUVEN EHADë

سُورَةُ الْفَالِقِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا خَمْسٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

سُورَةُ النَّاسِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا سِتٌّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ
النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ
فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL EUUDHU BIRABBIL FELEKë
MIN SHERRRRI MAA HALEKë
VE MIN SHERRRRI GAASIKIN IDHAA VEKABë
VE MIN SHERRRRI NEFFAATHAATI FIL UKADë
VE MIN SHERRRRI HAASIDIN IDHAA HASEDë

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL EUUDHU BI RABBIN-NAAAAS
MELIKIN-NAAAAS
ILAAHIN-NAAAAS
MIN SHERRRRIL VESVAASIL HAN-NAAAAS
EL-LEDHII JUVESVISU
FII SUDUURIN-NAAAAS
MINEL XHIN-NETI VEN-NAAAAS.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 الرَّحِيمِ
 مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ
 إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
 اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
 الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
 عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ELHAMDU LIL-LAAHI RABBIL 'AALEMIIN.
 ERR-RRAHMAANIRR-RRAHIIM.
 MAALIKI JEVMIID-DIIN.
 IJJAAKE NEABUDU VE IJJAAKE NESTE'IIN.
 IHDINESSIRAATAL MUSTEKIIM.
 SIRAATAL-LEDHIINE EN'AMTE 'ALEJHIM.
 GAJRIL MEGDUUBI 'ALEJHIM VELED-DAAAAL-LIHIIN.

DUAJA E JAA SIIN -it

Bismil-lahirr-rrahmanirr-rrahim

Elhamdu lil-lahil-ledhi nezzel el furkane 'ala 'abdihi lijekune lil 'alemine nedhira.

All-llahumme-xh'alil Kur'ane lena fiddunja karinen ve fil kijameti shefi'an ve 'ales-sirati nuren ve ilel hajrati kul-liha delilen ve imama.

All-llahumme bel-lig ve evsil thevabe ma kareënahu ba'del kabuli minna hedijjeten ila ruhi sejjidina Muhammedin sal-lall-llahu 'alejhim exhme'in. Ve ila ervahi abaina ve ummehatina ve ehavatina ve ihvetina ve evladina ve akribaina ve esdikaina ve li ustadhina ve li xhemi'il muëminine vel muëminat. Va'fu 'anna ja kerim! Vestexhib du'aena birahmetike ja erhamerr-rrahimin! Vel hamdu lil-lahi rabbil 'alemin.

سُورَةُ يَسِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَس ١ وَالْقُرْءَانِ الْحَكِيمِ ٢ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٣ عَلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٤ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ٥ لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا
أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ٦ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٧ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِىَ إِلَى
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ٨ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ٩ وَسَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٠ إِنَّمَا نُنْذِرُ
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرِ كَرِيمٍ ١١ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ١٢

SURETU JA SIN

Bismil-lahirr-rrahmanirr-rrahim

﴿1﴾ Jaa Siiiiiin. ﴿2﴾ Vel **Kur'aanil hakiim**. ﴿3﴾ Inneke leminel murseliin. ﴿4﴾. 'Alaa siraatin mustekiim. ﴿5﴾ Tenziilel 'Aziizirr-rrahiim. ﴿6﴾ Litundhire **kavmen** maa undhire aabaaaahum fehum **gaafiluun**. ﴿7﴾ Lekad **hakkal kavlu** 'alaa ektherihim fehum laa juëminuun. ﴿8﴾ Innaa xhe'alnaa fii eanaakihim eglaalen fehije ilel edhkaani fehum mukmehuun. ﴿9﴾ Ve xhe'alnaa min bejni ejdiihim sedden ve min **halfihim** sedden fe egshejnaahum fehum laa jubsiruun. ﴿10﴾ Ve sevaaaaun '**alejhim** e endhertehum em lem tundhirhum laa juëminuun. ﴿11﴾ Innemaa tundhiru menittebe'**adh-dhikre** ve **hashijerr-rrahmaane** bil **gajbi** febeshshirhu bimegfiretin ve exhrin keriiim. ﴿12﴾ Innaa nehnu nu**h**jil mevtaa ve nektubu maa **kaddemuu** ve aathaarehum ve kul-le shej-in **ehsajnaahu** fii imaamin mubiin.

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا
إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ
الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا
إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾
قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ
مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَيَّرْنَاكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ
يَسْعَى قَالَ يَنْقُومُ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا مَنْ
لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَالِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي
فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ
يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بَضُرًا لَّيَتَّغِنَّ عَنِّي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا
يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّي آمَنْتُ
بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

﴿13﴾ Vedrib lehum methelen es-haabel karjeti idh xhaaaaehel murseluun.

﴿14﴾ Idh erselnaa ilejhimuthnejni fekedh-dhebuuhumaa fe'az-zeznaa bi thaalithin fekaaluu innaa ilejkum murseluun.

﴿15﴾ Kaaluu maa entum il-la beshurun mithlunaa ve maa enzelerr-rrahmaanu min shej-in in entum il-laa tekdhibuun.

﴿16﴾ Kaaluu rabbunaa jealemu inna ilejkum lemurseluun.

﴿17﴾ Ve maa 'alejnaa il-lel belaagul mubiin.

﴿18﴾ Kaaluu innaa tetajjerna bikum le in lem tentehuu lenerxhumennekum ve lejemes-sennekum minnaa 'adhaabun eliim.

﴿19﴾ Kaaluu taaaairukum me'akum e in dhukkirtum bel entum kavmun musrifuun.

﴿20﴾ Ve xhaaaae min eksal mediineti rexlulun jes'aa kaale jaa kavmit-tebi'ul murseliin.

﴿21﴾ Ittebi'uu men la jes'elukum exhren ve hum muhteduun.

﴿22﴾ Ve maa lije laa eabudul-ledhii fetarenii ve ilejhi turxhe'uun.

﴿23﴾ E ettehidhu min duunihii aaliheten in juridnirr-rrahmaan bidurr-rrin laa tugni 'annii shefaa'atuhum

shej-en ve laa junkidhuun.

﴿24﴾ Innii idhen lefii dalaalin mubiin.

﴿25﴾ Innii aamentu birabbikum fesme'uun.

﴿26﴾ Kiiled-hulil xhennete kaale jaa lejte kavmii jealemuun.

﴿27﴾ Bima gaferelii rabbii vexhe'alenii minel mukremiin.

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا
 كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَمِدُونَ
 ﴿٢٩﴾ يَحْسَرَةُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
 أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ
 ﴿٣٢﴾ وَءَايَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا
 فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ
 وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
 وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ الَّذِي
 خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ
 وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
 فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا
 ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى
 عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ
 الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

﴿28﴾ Ve maa enzel naa 'alaa **kavmihii** min beadihii min xhundin mines-semaaaaai ve maa kunnaa munziliin.

﴿29﴾ In kaanet il-laa saj**h**aten vaah**id**eten feidhaa hum haamiduun. ﴿30﴾ Jaa **has**reten 'alel 'ibaadi maa jeëtihiim min resuulin il-laa kaanuu bihii jestehziuun. ﴿31﴾ Elem jerev kem ehleknaa **k**ablehum minel **k**uruuni ennehum ilejhim laa jerxhi'**u**un. ﴿32﴾ Ve in kul-lun lemmaa xhemii'**u**n ledejnaa mu**h**daruun. ﴿33﴾ Ve aajetun lehumul er**d**ul mejtetu ehjejnaahaa ve eh**r**exhnaa minhaa **h**abben feminhu jeëkuluun. ﴿34﴾ Vexhe'**a**lnaa fiihaa xhennaatin min ne**h**iilin ve eanaabin ve fexh-xhernaa fiihaa minel '**u**juun. ﴿35﴾ Li jeëkuluu min themerihii ve maa '**a**milet-hu ejdiihim efelaa jeshkuruun.

﴿36﴾ Sub**h**aanel-ledhii **h**alekal ezvaaxhe kul-lehaa mim-maa tunbitul er**d**u ve min enfusihim ve mim-maa laa jealemuun.

﴿37﴾ Ve aajetun lehumul-lejlu nesle**h**u minhun-nehaare fe idhaa hum-mud**h**limuun. ﴿38﴾ Vesh-shemsu texhrii limustekarr-rrin lehaa dhaalike tekdiirul '**a**ziizil '**a**liim.

﴿39﴾ Vel **k**amere **k**addernaahu menaazile **h**attaa '**a**adekel '**u**rxhuunil **k**adiim. ﴿40﴾ Lesh-shemsu jenbegii lehaa en tudrikel **k**amere velel-lejlu saabikun nehaari ve kul-lun fii felekin jesbe**h**uun.

وَءَايَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
 لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ
 وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
 قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
 وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ ءَايَةٍ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ
 ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ أَطَعَمَهُمْ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي
 ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
 ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾
 وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ
 ﴿٥١﴾ قَالُوا أَيْنَ نَوِيلُنَا مِنْ بَعْثِنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ
 وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً
 وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ
 نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ
 فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِئُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ
 مَا يَدْعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَامْتَرُوا الْيَوْمَ
 أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَئِءَ آدَمَ أَنْ لَا
 تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنْ أَعْبُدُونِي
 هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا
 أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ
 ﴿٦٣﴾ أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ الْيَوْمَ نَخْتِمُ
 عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا
 الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ
 عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ
 نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ
 الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُبِينٌ
 ﴿٦٩﴾ لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

﴿55﴾ Inne es-**ha**abel xhennetil jevme fii shugulin faakihuun.

﴿56﴾ Hum ve ezvaaxhuhum fii **dh**ilaalin '**al**el eraaaaiki muttekiuun. ﴿57﴾ Lehum fii haa faakihetun velehum maa jedde'**u**un. ﴿58﴾ Selaamun **kav**len min **rab**bin **rah**iim.

﴿59﴾ Vemtaazul jevme ejjuh**el** muxhrimuun. ﴿60﴾ Elem eahed ilejkum jaa benii aademe en laa te**a**budush-shej**ta**ane innehuu lekum '**ad**uvvun mubiin. ﴿61﴾ Ve eniëbuduunii haa dhaa siraatun mustekiim. ﴿62﴾ Velekad ed**al**-le minkum xhibil-len kethiiren efelem tekuunuu te**a**kiluun. ﴿63﴾ Haadhihi xhehennemul-letii kuntum tuu'**a**duun.

﴿64﴾ Islevhel-jevme bimaa kuntum tekfuruun. ﴿65﴾ Eljevme nehtimu '**al**aa efvaahihim ve tukel-limunaa ejdiihim ve tesh'hedu erxhuluhum bimaa kaa nuu jeksibuun.

﴿66﴾ Ve lev neshaaaau let**a**mesnaa '**al**aa eajunihim festebekus siraata fe ennaa jubsiruun. ﴿67﴾ Vele**v** neshaaaau lemes**e**hnaahum '**al**aa mekaanetihim femest**e**taa'**u**u mudijjen ve laa jerxhi'**u**un. ﴿68﴾ Ve men nu'**am**-mirhu nunekkis-hu fil **halki** efelaa je**a**kiluun. ﴿69﴾ Ve maa '**al**-lemnaahush-shiëre vemaa jenbegii lehu in huve il-laa dhikrun ve **kur**'aanun mubiin.

﴿70﴾ Lijundhire men kaane **haj**jen ve je**hikkal** **kav**lu '**al**el kaafiriin.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا
 مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾
 وَلَهُمْ فِيهَا مِنْفَعٌ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَأَتَّخِذُوا
 مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ
 نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُنْخَضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ
 إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا
 خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
 مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
 قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ
 ﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ
 مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
 فَسُبْحَنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴿71﴾ Evelem jerev enna **haleknaa** lehum mim-maa '**amilet** ejdiinaa en'aamen fehum lehaa maalikuun. ﴿72﴾ Vedhel-lel naahaa feminhaa rekuubuhum ve minhaa jeëkuluun.

﴿73﴾ Velehum fiihaa menaafi'u ve meshaaribu efelaa jeshkuruun. ﴿74﴾ Vette**hadhuu** min duunil-laahi aaliheten le'**al-**lehum junsaruun. ﴿75﴾ Laa jestetii'**uune** nesrehum ve hum lehum xhundun mu**hdaruun**. ﴿76﴾ Felaa jeh**zunke** **kavluhum** , innaa ne**alemu** maa jusirr-rruune ve maa juëlinuun.

﴿77﴾ Evelem jerel insaanu ennaa **haleknaahu** min nutfetin fe idhaa huve **hasiimun** mubiin. ﴿78﴾ Ve **darebe** lenaa methelen ve nesije **halkahuu** **kaale** men juhjil '**idhaame** ve hije remiim.

﴿79﴾ **Kul** juhjiihel-ledhii enshe-ehaa evvele merr-rretin ve huve bikul-li **halkin** '**aliim**. ﴿80﴾ El-ledhii xhe'**ale** lekum mines-shexheril **ehdari** naaren fe idhaa entum minhu tuukiduun. ﴿81﴾ Evelejsel-ledhii **halekas** semaavaati vel erda bikaadirin '**alaa** en jehluka mithlehum belaa ve huvel **hal-laakul** '**aliim**.

﴿82﴾ Innemaa emruhuu idhaa eraade shej-en en jekuule lehuu kun fejekuun. ﴿83﴾ Fe sub**haanel**-ledhii bijedihii melekuutu kul-li shej-in ve ilejhi turxhe'**uun**.

Vërejtje: Shkronjat të cilat janë më të theksuara duhet të shqiptohen rëndë për të pasur kuptim të plotë në gjuhën arabe se përndryshe fjala merr kuptim tjetër.

- Zanoret e dyfishta apo të katërfishta duhet të zgjaten po aq sa janë fishuar.

PËRKTHIMI I DOMETHËNIEVE TË SURETU JAA SIIN

Me emrin e All-llahut, Mëshiruesit, Mëshirëbërësit!

1. Ja, Sinë! 2. Pasha Kur'anin e pacenueshëm në urtësinë e tij të lartë. 3. S'ka dyshim se ti (Muhammed) je prej të dërguarve. 4. Je në një rrugë të drejtë. 5. (Kur'ani është) Zbritje e plotfuqishmit, e Mëshiruesit. 6. Për t'ia tërhequr vërejtjen një populli, që të parëve të tyre nuk u është tërhequr, e për atë shkak ata janë të hutuar. 7. Për Zotin tashmë ka marrë fund vendimi (thënia) kundër shumicës së tyre, andaj ata edhe nuk besojnë. 8. Ne u kemi varë në qafat e tyre pranga e ato u arrijnë deri në nofulla, andaj ata mbesin me koka lart. 9. Ne u kemi vënë edhe para tyre pendë edhe mbrapa tyre pendë dhe ua kemi mbuluar sytë, prandaj ata nuk shohin. 10. Dhe për ata është e njëjtë, a ua tërhoqe vërejtjen a nuk ua tërhoqe, ata nuk besojnë. 11. Ti ia tërheq vërejtjen vetëm atij që e përvetëson Kur'anin dhe i frikësohet Mëshiruesit edhe kur është vetëm (i papashëm prej njerëzve), pra jepi myzhde atij prë falje dhe shpërblim të mirë. 12. Vërtet, Ne i ngjallim të vdekurit dhe i shkruajmë veprat; gjurmët e tyre dhe çdo gjë kemi regjistruar në librin e ruajtur (Lehvi Mahvudh). 13. Përmendju atyre një shembull të banorëve të fshatit, kur atyre u patën ardhur të dërguarit. 14. Kur Ne dërguam te ata dy, e ata i përgënjeshtuan që të dy, atëherë i përforcuam me një të tretë dhe u thanë: “Ne jemi të dërguar te ju. 15. Ata (fshatarët) thanë: “Ju nuk jeni tjetër, vetëm se njerëz sikurse ne dhe se All-llahu nuk u ka shpallur asgjë; ju nuk jeni tjetër vetëm se rrenacakë. 16. Ata thanë: “Zoti ynë e di se me të vërtetë ne jemi të dërguar te ju. 17. Dhe nuk jemi të obliguar për tjetër, përveç t'ju kumtojmë ashtu qartë. 18. Ata (fshatarët) thanë: “Ne parandiejmë kob me ju dhe nëse nuk tërhiqeni, ne do t'ju gyrëzojmë dhe do të përjetoni ndëshkim të idhët prej nesh. 19. Ata (të dërguarit) thanë: “Fati i keq është i juaji, a pse u këshilluat, a (na kërcënoheni)? Jo, por ju jeni popull i shfrenuar!” 20. Dhe prej skajit më të largët të qytetit erdhi një njeri që ngutej e tha: “O populli im, dëgjoni të dërguarit!” 21. Dëgjoni atë që nuk kërkon prej jush ndonjë shpërblim dhe janë udhërrëfyes! 22. E, ç'kam unë që të mos e adhuroj atë që më krijoi dhe te Ai ktheheni. 23. A do të pranoj zota tjerë pos Atij, e nëse do Mëshiruesi të më godasë me ndonjë të keqe, ndërmjetësimi i tyre nuk do të më vlejë asgjë, e as që do të më shpëtojnë. 24. Unë do të jem atëherë në një humbje të hapët. 25. Unë i kam besuar Zotit tuaj, pra më dëgjoni!” 26. Atij i është thënë: “Hyn në Xhennet! e ai tha: “Ah, sikur ta dinte populli im, 27. për çka më fali Zoti im dhe më bëri prej të nderuarve!”

28.Pas tij, Ne nuk zbritëm ndonjë ushtri nga qielli kundër popullit të tij, e as që ishte vendim yni të zbresim tjetër, 29.përveç një britmë të tmerrshme, kur qe, ata të ftohur (të vdekur). 30.O sa dëshprim i madh për robërit që nuk u erdhi ndonjë i dërguar, vetëm se ata u tallën me të.

31.A nuk e panë ata se sa gjenerata kemi zhdukur para tyre dhe ata nuk u kthyen. 32.Dhe të gjithë, të tubuar, do të paraqiten pranë Nesh. 33.Dhe për ata është argument (për fuqinë e Zotit) toka e vdekur, të cilën Ne e ngjallim, nxjerrim prej saj drith nga i cili ata hanë. 34.Dhe në të Ne u kemi bërë kpshte hurmash e rrushi dhe në të u kemi dhënë burime (uji). 35.Ashtu që ata të hanë nga ata fruta dhe nga çka prodhojnë vetë duart e tyre. A i gëzojnë këto dhe nuk falënderojnë. 36.I pastër nga të metat është Ai që krijoi të gjitha llojet (çiftet) nga çka mban toka, nga vetë ata dhe nga çka ata nuk dinë. 37.Për ata është argument edhe nata, prej së cilës largojmë ditën, kurse ata mbesin në terr. 38.Edhe dielli udhëton për në kufirin e vet (në cakun përfundimtar). Ai është (udhëtim) përcaktim i ngadhnjesit, të dijshtit. 39.Edhe hënës i kemi caktuar (pozicionet) derisa të kthehet në trajtën e harkut (rrem i hurmës së tharë).

40.As dielli nuk mund ta arrijë hënën, e as nata para ditës po secili noton në një galaksion. 41.Argument për ta është edhe ajo se Ne pasardhësit e tyre (të Ademit) i bartëm në anije të mbushur përplot. 42.Dhe ngjashëm me të, u krijuam atyre diçka që t'i hipin. 43.E sikur të duam Ne, i përmbytim ata, e nuk ka efekt as lutja e tyre dhe as që do të shpëtonin. 44.Përveç nga mëshira Jonë ndaj tyre, dhe që të përjetojnë të mirat deri në një kohë të caktuar. 45.E kur u thuhet atyre: “Kini frikë asaj që ngjau para jush dhe asaj çka do t'ju ngjajë më vonë, e që të mëshiroheni (ata nuk dëgjojnë). 46.Nuk ka asnjë argument që u erdhi atyre nga argumentet e Zotit, e që ata nuk ia kthyen shpinën. 47.Dhe kur u thuhej: “Jepni nga ajo që All-llahu u begatoi, ata që nuk besuan, besimtarëve u thanë: “A ta ushqejmë atë që sikur të donte All-llahu do ta ushqente? Ju nuk jeni tjetër vetëm se të humbur qartë!”. 48.Dhe thoshin: “Po qe se jeni të vërtetë, kur do të jetë ai premtim?” 49.(All-llahu u përgjigjet) Nuk janë duke pritur tjetër vetëm se një britmë që i rrëmben ata kur janë duke u zënë mes vete. 50.E nuk do të mund të lënë as porosi (vasijet-testament) as të kthehen në familjet e tyre. 51.Dhe i fryhet "Surit", kur qe, duke u ngutur prej varrezave paraqiten te Zoti i tyre. 52.E thonë: “Të mjerët ne! Po kush na ngriti prej ku ishim të shtrirë në varre?” E, kjo është ajo që premtoi Zoti dhe vëtetuan të dërguarit. 53.Ajo nuk është tjetër, përveç një zë i fuqishëm dhe ata të gjithë të paraqitur para Nesh. 54.Sot pra, askujt nuk i

bëhet e padrejtë diçka dhe nuk shpërbleheni me tjetër vetëm për atë që vepruat. 55. Ata të Xhenetit tash janë të angazhuar me kënaqësi. 56. Ata dhe shoqet e tyre janë nën hije të mbështetur në kolltukë. 57. Aty ata kanë pemë dhe çka të duan. 58. Kanë “Selam”, thënie e Zotit mëshirues! 59. E tash, o ju kriminelë, ndahuni! 60. O bijtë e Ademit (kriminelë), po a nuk u dërgova porosinë që të mos e dëgjoni djallin, se me të vërtetë ai është armiku juaj i hapët!? 61. (Ju porosita) Të më adhuronit Mua, se kjo është rruga e sigurt! 62. Vërtet, ai ka humbur shumë njerëz prej jush, a nuk mblodhët mend? 63. Ky është Xhehennemi që juve u premtohej. 64. Hyni tash në të, për shkak se mohuat çdo të vërtetë! 65. Sot Ne ua mbyllim gojët e atyre, Neve na flasin duart e tyre, kurse këmbët e tyre dëshmojnë për atë që punuan. 66. E sikur të duam Ne do t'ua verbonim sytë e tyre, se ata, do ta mësynin rrugën, po si do të dhihnin? 67. Dhe sikur të duam, do t'i kishim gjymtuar ata në vend, e nuk do të mund të shkonin as para as prapa. 68. E atij që i japim të jetojë gjatë, e kthejmë prapa në krijimin e tij. A nuk janë duke menduar? 69. Ne as nuk ia mësuam atij (Muhammedit) poezinë, e as që i takon ajo atij, ai (Kur'ani) nuk është tjetër vetëm se këshillë dhe Kur'an i qartë. 70. Për t'ia tërhequr vërejtjen atë që është i gjallë (me mend e zemër) dhe dënimi të bëhet meritë për jobesimtarët. 71. A nuk e shohin ata se nga ajo që Ne vetë e shpikëm, u krijuam atyre kafshë që ata i kanë. 72. Dhe ua bëmë ato që t'u binden atyre, e disave prej tyre u hipnin, ndërsa prej disave ushqehen. 73. Ata kanë edhe dobi të tjera në to, e edhe pinë (qumësht) prej tyre. A nuk duhet të falënderojnë? 74. Po, shkojnë e në vend të All-llahut adhurojnë zotë të tjerë me shpresë se do të ndihmohen prej tyre. 75. Ata nuk mund t'u ndihmojnë atyre, por këta (idhujtarët) u janë bërë ushtri e gatshme e tyre. 76. E ty mos të brengosin thëniet e tyre, Ne dimë çka mbajnë ata fshehtë dhe çka publikojnë. 77. A nuk mendon njeriu se Ne e krijuam atë prej një pikë uji (fare), kur që, ai, kundërshtar i rreptë. 78. Ai na solli Neve shembull, e harroi krijimin e vet e tha: “Kush i ngjall eshtrat duke qenë ata të kalbur? 79. Thuaj: “I ngjall Ai që i krijoi për herë të parë, e Ai është shumë i dijshëm për çdo krijim. 80. Ai që prej drurit të gjelbër ju bëri zjarrin, e ju prej tij ndezni. 81. A nuk është i fuqishëm Ai, që krijoi qiejt e tokën, të krijojë njerëz sikundër që i krijoi ata? Po Ai është krijuesi, i dijshmi. 82. Kur Ai dëshiron ndonjë send, urdhëri i Tij është vetëm t'i thotë: “Bëhu!” Ai menjëherë bëhet. 83. I lartë është Ai që në dorën e Tij është pushteti mbi çdo send dhe vetëm te Ai ktheheni.